

U OVOM BROJU

- NEKA SVATKO NA SVOJ NAČIN STVARA NOVI DINAR
- NEMJERLJIVI
- SUVREMENA METEOROLOGIJA
- POSTAJU LI ZIME »MEKŠE«
- LJUDI I PTICE (?)
- MURTER PRED SEZONU
- PA VI NE ZNATE ŠTA IMATE
- KULTURNA KRONIKA
- STANICA U POTKROVLJU
- 14 MILIJUNA DUGA
- »HAJDUK« NA MURTERU
- »DINAMO« NAPOKON U ŠIBENIKU

324 S I B E N I K
Naučna biblioteka

SIBENSKI ŠIBENSKI ŠIBENSKI

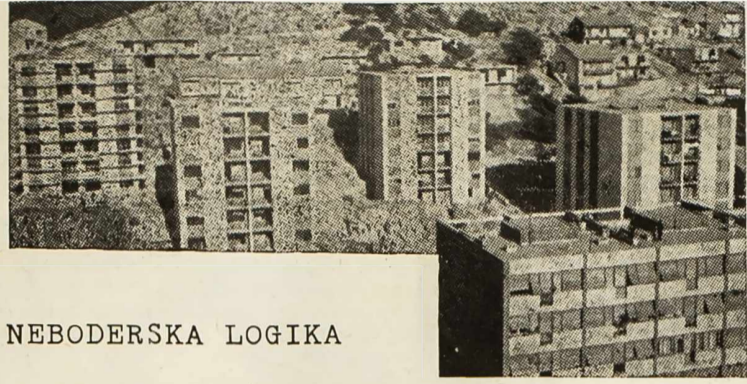
ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XIV — BROJ 696 — CIJENA 40 DINARA (0,40 dinara)

LIST IZLAZI SRIJEDOM

ŠIBENIK, 19. SIEČNJA 1966. GODINE

KAKO ZAŠTO



NEBODERSKA LOGIKA

Riječ — logika označava nauku o zakonima mišljenja. Ali — »ne leži raže« — uz prvu postoji još i formalistička logika, koja zadire u meta-ziku, a mi s njom, iz straha od pakla, nećemo imati posla. Zatim još i dialektička logika, koju iz obzira prema Anaksimanderu ostavljamo na miru. Dakle, ovdje se radi isključivo o našoj neboderskoj logici... A moglo bi se i ovako početi: Bio jednom jedan stari vrač... I tako u stilu jedne bajke objasniti ljudima, tj. stanarima nebodera, kako je izgledao jedan maj (ne onaj kineski od papira, već onaj iz zapečaćene flaše, koji je jednom starom ribaru donio svojevrmeno toliko glavobolje).

Ali kako bi i to bio čorav posao, ovisit će samo o našem neboderu, o njegovim stanarima, stanarima i — logici. Zašto ne?

Prilikom useljenja u neboder još nije bila određena »prava« stanarina, već se nekoliko mjeseci plaćala inkontacija (prava sreća da smo se ticanjem prilika novikli na razne akontacije pa nam danas i ne izjedaju previše crne). No, nešto kasnije nekako se došlo do amortizacijskog rok neboderu trebalo produžiti i time automatski sniziti stanarine. I tako je bilo učinjeno. Ali još nešto kasnije, eksperti za stanarine dođu do zaključka da stanari (nebodera) mogu plaćati i veće stanarine — i tako ih ponovo digoše. No, kako je sve na ovom svijetu relativno i kako je sve podložno zakonima kretanja — i po četvrti put dolazi do dizanja stanarina (ovoga puta za više od 50 posto u odnosu na predašnje stanarine).

Naravno, sada bi trebalo očekivati da, ako već nebodera ne mogu rasti, bar porastu plaće, odnosno penzije. Ili, da oni koji sa stanarima nebodera tjeraju neslanu šalu — pruže nekakvo uvjerljivo objašnjenje: Kako? Zašto? I dokle?

Uostalom, zbog uporedjenia — trebalo bi istaknuti jedan slikovit slučaj kad je, ne tako davno, u jednom našem gradu bila useljiva jedna no-

va stambena zgrada, namijenjena radnicima i namještenicima. Tko sretniji od tih ljudi koji su godinama sanjali o zračnom i sunčanom stanu? Ali, ovaj, kad je došlo vrijeme useljenja, ispostavilo se da je stanarina tako visoka da je oni, ni uz najbolju volju, neće moći platiti. I tako se ljudi odrekoše novih stanova i vratise u svoje »stare rupek«.

Istina, ovdje u neboderu i nije u pitanju neka ogromna svota novca: pet tisuća i dvije stotine dinara za troležajni stan! Ali, uz tu stanarinu treba još platiti i lift, čistačice, stubišno osvjetljenje. Zatim otplatu novouvedenih strujomjera (četiri tisuća dinara više nego je račun!). Pa kad se sve to skupa s novom stanarinom zbroji (a stanarinu treba još platiti unazad pet mjeseci), to nam dođe oko deset tisuća dinara (s vodom). A to je, ruku na srce i previše za naše male budžete (i za jedan troležajni stan).

O kreditima kod banke nećemo govoriti, iako je poznata činjenica da ih većina imamo (neki pometnjakovići kažu »Tko vam je govorio da ih dižete?« Zar to nije slično onoj izreci: »Tko vam je govorio da se selite u grad?«).

Centralno grijanje, sa dvije stotine trideset i dvije obitelji bio bi luk-suz, zbog čega se ni uvelo nije. Ni štednjaci na drva nisu došli u obzir, jer —tko je toga još vidio da se i dimiti u neboderu?

I tako, zahvaljujući našoj neboder-skoj logici naši skupi stanovi su hladni, djeca se u njima mrznu — i zbog toga nikoga neće glava zaboljeti.

No, treba istaknuti i to — da se stanarina, malom razlikom, plaća po istim mjerilima, kako za stanove na južnoj i sunčanoj strani, tako isto i za stanove na sjeverozapadnoj strani, u kojima nikada sunca nema.

I tek sada je nama »griješnim« stanarima pulka pred očima stara narodna izreka: »Tko visoko leti — nisko pada...« Ali, tko nam je kriv: logika je logika, i to neboderska, koja ima frapantne sličnosti s bajkom o divu u zapečaćenoj flaši...

Petar Bilušić

U NEKOLIKO REDAKA...

KOMISIJA ZA PREDSTAVKE I PRITUŽBE građana primila je u prošlog godini 130 predmeta, od kojih je najveći broj izravno dostavljen republikim i saveznim organima. U većini slučajeva radilo se o opravdanim zahtjevima, no svi nisu mogli biti riješeni na zadovoljavajući način upravo zbog teške financijske situacije u kojoj se našla šibenska komuna. Najveći broj zahtjeva podnjet je iz stambenih i radnih odnosa, te iz oblasti

socijalne zaštite. Ista komisija primila je u 1964. godini 124 predmeta. Da se veći broj građana žalio izravno na više organe, glavni razlog leži u njihovoj neupučenosti, a bilo je čak slučajeva da su pojedinci tražili intervenciju od strane viših organa kad njihov predmet nadležna općinska komisija još nije stavila u razmatranje.

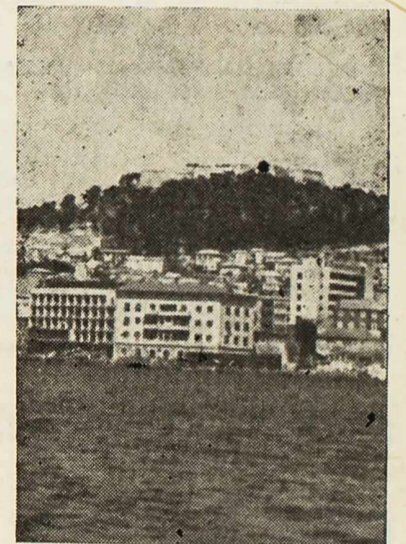
jeti prijave Odjelu za financije. S obzirom da je po novim zakonskim propisima stopa doprinosa povišena od 1,2 milijuna na 2 milijuna dinara, računa se da će biti podnijeto oko dvadeset prijave.

* * *

ŠIBENSKA PRODAVAONICA »Auto-hrvatska«, pored raznih dijelova za motorna vozila, prodala je anjske godine 23 auto mobilna čija je vrijednost iznosila od milijun i 490 tisuća do 2,657 milijuna din. te stotinjak motorkotača različitog tipa i veličine. Novi vlasnici motornih vozila plaćali su u čekovima ili u gotovom novcu, u ukupnoj vrijednosti od oko 70 milijuna starih dinara.

* * *

NA ŠIBENSKIM CESTAMA u prvih petnaest dana ovog mjeseca nije se dogodila ni jedna saobraćajna nezgoda — informirani smo u Saobraćajnoj miliciji šibenske općine. Zbog klizavosti i poledice na nekim saobraćajnicama vozači su bili oprezniji, te su se striktno držali obavještenja nadležnih organa o stanju na našim cestama. Da do nesreća nije došlo, dobrim dijelom zaslugom pripada pojačanoj kontroli organa Saobraćajne milicije, a posebno onim cestama gdje je prije veća opasnost za vozila i pješake. (jj)



I pišu i analiziraju

Literarni rad učenika srednjih škola razvio je u posljednje vrijeme zaista značajnu djelatnost. Možda je to i jedan od najplodnijih oblika rada oko kojeg su učenici angažirani izvan strogog kruga školske nastave. O radu literarne grupe Prve šibenske gimnazije rekla nam je profesor Branka Budanko, dugogodišnji prosvjetni radnik ove gimnazije i voditelj grupe.

Literarna grupa ima oko 30 članova. Najvećim dijelom su to učenice. Jedan dio članova bavi se literarnim stvaranjem, a drugi dio piše referate o književnim djelima, prati u dnevnim novinama ili u književnim časopisima kulturna zbivanja. Članovi grupe nemaju svoj poseban časopis; radove objavljuju u »Poletu« i »Šibenskom listu«.

Grupa priređuje književne večeri, na kojima članovi čitaju svoje radove ili radove naših i stranih pisaca.

Ove će godine grupa prirediti književno večer posvećenu T. Ujeviću i D. Tadijanoviću, a u vezi s proslavom 900-godišnjice postojanja našeg grada. Članovi će pisati reportaže, eseje i pjesme o Šibeniku, koje će čitati na posebnoj priredbi.

Neki se članovi naročito ističu. Oni učestvuju na nagradnim natjecanjima za pismene sastave, a koje organiziraju razne institucije prilikom različitih praznika.

Uskoro namjeravamo organizirati susret literarnom grupom gimnazije u Zadru, a zatim s grupama nekih naših osnovnih škola.

J. Č.

PLENUM OPĆINSKOG SINDIKALNOG VIJEĆA

Na plenumu Općinskog sindikalnog vijeća, koji je održan 14. o. m. razmatram je izvještaj o dvogodišnjem djelovanju ovog vijeća. Izvještaj će biti podnjet godišnjoj skupštini Općinskog sindikalnog vijeća, a s nekim manjim nadopunama u cijelosti je prihvaćen od strane članova plenuma. Plenum je zaključio da se godišnja skupština ovog

vijeća održi u četvrtak, 27. siječnja ove godine. Već je određen i dnevni red skupštine, kojoj će, pored gostiju, prisustvovati i 210 delegata. Na plenumu je podnjet i informacija o programu proslave 900-godišnjice prvog spomen šibenika, te informacija o reizbornosti direktora u 12 radnih organizacija šibenske općine. (jj)

PROŠIRENI PLENUM OPĆINSKOG ODBORA SSRN

U četvrtak, 20. siječnja, Općinski odbor Socijalističkog saveza sazvao je prošireni plenarni sjednicu na kojoj će se raspravljati o nekim aktuelnim problemima i zadacima Socijalističkog saveza. Osim informacija o programu proslave 900-godišnjice spomena šibenika i o realizaciji zaključaka Političkog aktiva o smanjenju budžetske potrošnje,

na plenumu će se razmatrati i zadaci Socijalističkog saveza u pripremanju stanovništva za obranu od eventualnih mirmodopskih i ratnih nepogoda, te zadaci Općinskog odbora SSRN u provođenju Zakona o reizbornosti direktora u radnim organizacijama. Sjednica Općinskog odbora SSRN održati će se u dvorani Općinskog sindikalnog vijeća, a počinje u 16 sati. (jj)

MUZIČKA ŠKOLA

BOLJE OD

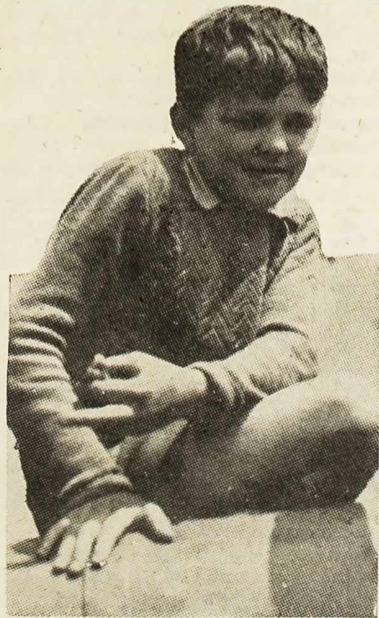
Muzička škola u Šibeniku jedna od najjeftinijih u Hrvatskoj, 100 tisuća dinara troškova po jednom učeniku. Dječji vrtić poskupio usluge, pa je broj korisnika opao za blizu stotinu. Gdje je izlaz iz sadašnjih teškoća?

Rebalansom budžeta šibenske općine najavljeno je, pored ostalog, i smanjenje dotacija Muzičkoj školi i Dječjem vrtiću. Bilo je i mišljenja da je jedna od tih institucija, Muzička škola, u sadašnjoj budžetskoj situaciji »zrela« za ukidanje. Naravno, bilo je mnogo više onih koji su uvjerali da bi se ukidanje te škole i te kako osjetilo u našem gradu. O Dječjem vrtiću se nisu čula tako ekstremna mišljenja, iako je iznesena i teza da bi i njih trebalo »osuvremeniti« i više ih prenijeti na samostalno financiranje. Imajući sve to na umu, posjetili smo te dvije institucije i s odgovornim drugovima razgovarali o sadašnjoj situaciji, teškoćama i izgledima da ih se prebrodi.

SREDSTVA ĆE NAM SVAKAKO BITI SMANJENA

O situaciji u Muzičkoj školi razgovarali smo s drugim NIKOLOM BASIĆEM, zamjenikom upravitelja škole i dirigentom RKUD »Kolo«. On nam je, među ostalim, rekao: »Ne raduje me da uopće razgovaramo o teškoćama u koje je do-

šla Muzička škola, jer sam uvjeren da je ona neophodna gradu kao što je šibeni. Naravno, moramo uvažavati trenutne budžetske teškoće naše općine, ali nam se čini da se koplja ne bi trebala lomiti oko toga da li će ili neće i dalje opstojati, recimo, Muzička škola. Mišljenja da ova škola mnogo stoji općinsku blagajnu mo-



gu biti na mjestu jedino i isključivo ako prihvatimo da ih mjerimo aršinom relativnosti, jer ne treba izgubiti iz vida da je naša škola jedna od najjeftinijih u Hrvatskoj.

Da ne bi ispalo pusto naklapanje, dozvolit ćete mi da prezentiram i nekoliko podataka. Mi-

I DJEČJI VRTIĆ - ŠIBENIK

OČEKIVANOG ...

lim, na primjer, da nije naodmet kazati da u našoj školi troškovi po jednom učeniku iznose 100 tisuća dinara, i da je od nas jeftinija samo dubrovačka muzička škola, kod koje se troškovi po jednom učeniku penju na oko 80 tisuća dinara. Da li je, možda, potrebno kazati da slične škole institucije u Zagrebu imaju 20 tisuća dinara troškova po jednom učeniku? Mislim, da nije, je nam i ovi podaci mogu biti bar neko mjerilo o tome koliko mi dajemo za šibensku muzičku školu.

Eto, vidjeli ste da mi ni do sada nismo primali baš velike novce od općine, a treba kazati da nam je najavljeno da ćemo vjerovatno u ovoj godini dobiti sedam milijuna manje nego što je bilo planirano. Sredstva za rad i opstanak Muzičke škole se, dakle, smanjuju i mi bivamo

upućeni na doprinos učenika. Možda je to u redu, ali, naravno, samo u slučaju ako taj red stavimo u granice.

Mi smo, eto, odlučili da od veljače naplaćujemo doprinos od tri tisuće dinara po jednom učeniku. Ako iz iste obitelji Muzičku školu pohađa dvoje djece, plaćat će 4.500 dinara, a troje djece 5 tisuća dinara. Naoko se može činiti da te sume nisu velike, ali za nekoga jesu. Sadašnji doprinos učenika možemo prihvatiti kao nužno zlo, ali nisam uvjeren da je i u sadašnjim granicama taj novčani doprinos poželjan. Kamo sreće da ga uopće nema. Je, ne bi bilo dobro i bilo bi deplasirano ako bismo morali taj doprinos još povećavati.

Molim vas, što bi se u tom slučaju dogodilo? Eto, to da bi školu i nadalje mogli pohađati

oni koji mogu platiti, a koji i ne moraju, a ne kažem da nemaju, imati »muzičkog smisla«. No kada je o tome riječ, valja da svakako zabilježite još nešto, a to je da Muzičku školu najviše pohađaju djeca naših radničkih i službeničkih obitelji, a ne, kako se moglo od nekih i na nekim mjestima čuti, da su naši učenici pretežno djeca imućnijih roditelja. Ako bi se uvećalo doprinos, a ja sam uvjeren da to toga neće doći, Muzička bi se škola neminovno morala zatvoriti, jer ogromna većina roditelja ne bi bila u stanju da uplaćuje velik doprinos.

Oni koji mogu, lako bi se snašli, mogli bi svoju djecu slati i na privatne satove. I o tome treba razmišljati, premda sam uvjeren da neće biti potreba.

Nastavak na 5. strani

POKAZATELJI ZA AKCIJU I RAZVOJ NAŠE KOMUNE

U odnosu na nove privredne mjere još uočljivije i reljefnije nameće se pitanje u kojem opsegu će one djelovati na uvjete života i rada ljudi u komparaciji sa sveukupnim privrednim kretanjima društva i ekonomsko-teritorijalnim fenomenima komunala, regija i područja. Materijalni položaj komunale kao političko-teritorijalne organizacije samoupravljanja radnih ljudi i osnovne društveno-ekonomske zajednice stanovništva njena područja sve više zauzima karakteristike usklađivanja interesa njenih funkcija u proširenoj reprodukciji sa interesima proizvođača i ostalih nosilaca privredne aktivnosti. Privredna reforma daje upravo impuls za intenzivniji utjecaj komunale na poslovanje postojećih privrednih organizacija, na stvaranje povoljnijih općih uvjeta poslovanja privrednih organizacija, na utjecaj porasta ličnog i društvenog standarda stanovništva i na osnivanje novih privrednih i drugih radnih organizacija u skladu sa prirodnim (potencijalnim prirodni) mogućnostima.

Privredna reforma pretpostavlja takvu materijalnu osnovu komunale koja ne bi kao da sada bila isključivo budžetska osnovica i da se svi mogući i nemogući izdaci za odgovarajuće funkcije i djelatnosti komunale vežu samo uz budžet. Potrebno je aktivirati privredne, komunalne i društvene nosioce aktivnosti u okviru komunale bez obzira o kojoj se djelatnosti radi »neka svatko na svoj način vrti i stvara novi dinar u interesu vlastitog prosperiteta«. Komunala u tome treba biti sposoban regulator, organizator i nosilac inicijative, a to može samo sa dobrim kadrovima preneseno u svome vlastitom aparatu. Njezin aparat mora poznati duh i vrijeme nastanka reforme i njezinih intencija u okviru čitave zajednice, a onda i vlastite mogućnosti i probleme, svoje komunale pri čemu se ne misli na aktivizaciju reforme u okviru komunale propisima i drugim administrativnim mjerama.

Po našem mišljenju mi bismo na području šibenske komunale morali razmotriti:

- integraciju nekih komunalnih ustanova i poduzeća;
- ličnu potrošnju sa stanovništva opravdano ili neopravdano kretanja cijena nekim potrošnim robama, s tim da se periodično objavljuju usporedni podaci o cijenama u trgovini na malo iz drugih komunala Dalmacije i unutrašnjosti;
- analizirati formiranje poljoprivrednih ekonomija u okviru postojećih poljoprivrednih zadruga — osobito na sjeveru komunale. Izgradnja saobraćajnice (3 km puta) Zaton—Šibenik most daje nam veoma solidnu osnovu za ovakvu analizu. Ova izgradnja je počela, ali s nedovoljnim tempom usljed nedostatka podrške dobrovoljnim akcijama Zatonjama;
- analizirati kooperaciju individualnih poljoprivrednika sa zadrugama;
- analizirati razne komunalne djelatnosti po naseljima i troškove oko održavanja seoskih škola s mogućnošću da se razni izdaci prenesu na stanovništvo sela (ovisno o ekonomskoj moći naselja) i rastereti budžetski izdaci;
- analizirati neke socijalne momente stanovništva. Utvrditi stvarno stanje domaćinstava (iznemogućih, nesposobnih i sl. bez sredstava za život). Utvrditi ekonomski profil domaćinstava s najmanjim prihodima u komparaciji s njihovim troškovima života, tj. vidjeti da li se pokriva egzistencijni minimum održavanja životnog standarda;
- izvršiti anketu prihodne strane svih domaćinstava na području komunale i utvrditi distribuciju domaćinstava po broju zaposlenih, po rasponima godišnjih prihoda i po broju članova obitelji.

Svakako da navedeni pasusi razmatranja u okviru komunale nisu sve iscrpili i da ima još niz problema koji čekaju svoje rješenje. Međutim, mislimo da su ovih nekoliko najakutnijih i da bi trebalo prije njihovih razmatranja, jer to komunala može i jer za njihovo rješavanje ne trebaju gotovo nikakva sredstva.

INTEGRACIJA NEKIH KOMUNALNIH USTANOVA I PODUZECA U KOMUNI

Za ovu su integraciju zainteresirani oni sami (bar to se može zapaziti iz razgovora sa predstavnicima »Zelenila« i drugih). Naime, ekonomski nije opravdano da imamo sitne komunalne ustanove ako zbog ničega drugoga — a ono zbog fiksnih troškova poslovanja uprave i administracije. Svakako, ekonomska bi analiza pokazala da li bi integracija uslijedila među Zelenilom, Cempresom i Tržnom upravom ili nekom drugom varijantom.

KAKO SE ŠTO SHVAĆA 2.

NEMJERLJIVI HUMORESKA

Nauka tvrdi da postoji vrlo malo stvari u prirodi i u društvu koje se ne mogu mjeriti. Međutim, postoji daleko više stvari kojima ljudi poriču mogućnost mjerenja, samo zbog toga što ne žele da se jasno vide te veličine. Ljudi su izračunali udaljenost od Sunca, Mjeseca i do pojedinih planeta, izračunali atomsku težinu elemenata, itd. Ali, mnogo veće poteškoće ljudima čine problemi mjerenja radnog učinka na nekim radnim mjestima u pojedinih radnim organizacijama.

Može se mjeriti rad traktoriste, prodavača, tekstilca, lijevača i mnogih drugih, ali rad administracije, rukovođenja nije moguće mjeriti, tvrde neki skeptičari. Jer, nastavljaju oni, takvi poslovi zahtijevaju organizatorske sposobnosti, inventivnu, intuiciju i razna druga svojstva, što suvremeni elektronski aparati ne mogu izmjeriti.

Tačno je da još nisu pronađeni aparati za mjerenje izuzetno malih veličina, pa s toga stanovništvo je ispravno da se pojedini rezultati rada, odnosno radne sposobnosti, još ne mogu utvrđivati dok se tehnika malo ne usavrši. I pored toga, još uvijek nije riješen jedan problem. Tko je zapravo (izmjerno) stupanj organizatorskih sposobnosti, intuicije, inventivnosti i ostalog, kod tih nemjerljivih kreacija? Bar je to moguće! Jer, ukoliko se teško može odrediti količina dima zapaljene hrpe drveta, nije problem izmjeriti težinu samog drveta.

Ako se složimo time da svaki rad ima svoj ekvivalent, svoju vrijednost, ima li onda razloga da u nekim radnim organizacijama jedni dobivaju »kesice« prema učinku, a drugi prema »fikcijama«, odnosno prema fiksnim plaćama? Neki pribjegavaju lukavim varijacijama, pa tako svoje »fikcije« dobivaju prema prosjeku tuđih osobnih dohodaka. Evo kako izgleda taj primjer:

Radnik Ante je ispunio normu za 90 posto,
Radnik Branko je ispunio normu za 100 posto.
Radnik Drago je ispunio normu za 110 posto.

U ovom slučaju bi se »nemjerljivoj veličini« odmjerio osobni dohodak sto posto od startne osnovne, bez obzira na to što je uradio i koliko.

I na kraju, u čemu je zapravo ovdje veći problem: da li u mjerenju učinka, ili u mjerenju savjesti? Opservator

NEKA SVATKO NA SVOJ NAČIN VRTI I STVARA NOVI DINAR

LIČNA POTROŠNJA SA STANOVNIŠTA OPRAVDANO—STI ILI NEOPRAVDANO KRETANJE CIJENA

Iako postoji propis određivanja marži u trgovini na malo, i iako se prate cijene u trgovini na malo i objavljuju bilteni među gradovima o kretanju tih cijena, i sl. ipak je potrebno vršiti povremene analize o cijenama onih artikala koje izuzetno variraju s tendencijom osjetnog rasta i o tome obavještavati stanovništvo u »Šibenskom listu«. Npr. zašto je cijena kiselog kupusa od listopada do danas porasla za 100%? Takvih primjera ima bezbroj, porast cijena se naglo penje mnogim artiklima iza provedene reforme. Ne znamo zašto, jer o tome nitko nigdje nije objasnio. Međutim, znamo da je komunala društveno zadužena da se stara o životnom standardu kroz ličnu potrošnju baš na obimu snabdjevanja potrošnim dobrima svojih građana uz utjecaj na stanje i kretanje cijena.

ANALIZIRANJE FORMIRANJA ZADRUŽNIH EKONOMIJA U CILJU INTENZIVNIJEG RAZVOJA POLJOPRIVREDE NA NAŠEM PODRUČJU

Sjeverni dijelovi naše komunale (kao što je poznato) obiluju izvanredno dobrim pedološkim sastavom tla, jer se radi o ogranku penetracije Ravnih kotara u područje šibenske komunale. Osim toga, postoje povoljne površine pašnjaka i solidna osnova za sijanje i uzgoj kreme za razvoj stočarstva, također na tim sjevernim dijelovima komunale. Na tim područjima u okviru postojećih poljoprivrednih zadruga postoje pogodni uvjeti za formiranje jačih zadrugnih ekonomija, kako za proizvodnju povrća i voća, tako i za uzgoj stočarstva i proizvodnje mesa i mlijeka, tj. za proizvodnju onih proizvoda u kojima je naša komunala deficitarna. Stalno ističemo da nam je u tom pogledu bratiškovačka zadruga najbolji primjer i njezino iskustvo sa zadrugnom ekonomijom može biti samo dobar podstrek i start za organizaciju ovakvih ekonomija na ovom području. Iz kontakata sa kadrovima bratiškovačke zadruge može se zaključiti da su oni spremni na pomoć i suradnju oko formiranja zadrugnih ekonomija u drugim poljoprivrednim zadrugama. Da anomalija bude veća, ova zadruga u Bratiškovcima dobila je jedan voćnjak od bivše rasformirane zadruge u Rupama, koji je u stagnaciji uzgoja voćnih stabala i proizvodnje voća, jer zadruga ne primjenjuje one agrotehničke mjere kao na ostalom dijelu svoje ekonomije, zbog čega što se još ne zna (oni bar nisu sigurni) da li će taj voćnjak ostati kao njihov ili će pripasti zadrugi u Skradinu (jer zadruga iz Skradina drži svoju prodavačnicu u Rupama, kao i prodavačke osoblje u njoj). Iz ovoga se jasno vidi tko je ovdje oštećen i tko gubi zbog neriješenih organizacionih i drugih pitanja koja su u kompetenciji komunale i njena aparata. Ovakvih i sličnih primjera možemo nabrojiti koliko god želimo.

ANALIZIRATI KOOPERACIJU INDIVIDUALNIH POLJOPRIVREDNIKA SA ZADRUGAMA

Na našem području postoji mogućnost u svim naseljima da se otpočne kooperacija sa individualnim poljoprivrednicima (seljacima). Ta kooperacija može početi u proizvodnji ranog povrća, na uzgoju krava i proizvodnji voća (višnja, smokva, badem), u proizvodnji specijalnih vina, i sl. Neke poljoprivredne zadruge pokušavaju uvesti kooperaciju (Jedinstvo—Šibenik i još neke), ali to je sve na početku. Trebala bi se komunala više angažirati i naći načina za davanje podstreka ovom vidu poljoprivredne proizvodnje na svom području.

ANALIZIRATI RAZNE KOMUNALNE DJELATNOSTI PO NASELJIMA I DRUGE TROŠKOVE S CILJEM DA SE IZDACI NE VEŽU ZA BUDŽET

Razbije se staklo na seoskoj školi, razbije se crijep, ograda dvorišta, i sl. i to sve čeka da općinski budžet riješi isplatom takvih opravaka. Međutim, trebalo bi

naviknuti ljude da to oni sami učine, jer svako selo posjeduje majstore zidare, i sl. koji to mogu opraviti, a postoji u šibenskoj komunali 99% sela koja su ekonomski dobro situirana i oni mogu takve troškove podnijeti, te nema potrebe da se vežu za budžet, samo je potrebno stvoriti takve navike kod ljudi. Isti je slučaj sa drugim komunalnim službama u naseljima, gdje se pri njihovim rješenjima i troškovima čeka općinski budžet. Npr. javna rasvjeta naselja, održavanje čistoće, i sl. može se prebaciti na stanovnike, tj. domaćinstva samih naselja, osobito tamo gdje su domaćinstva sa dobrim egzistencijno-ekonomskim profilom. Komunala bi trebala preko svoga aparata pokrenuti takve akcije i uključivati u razne komunalne troškove dotična naselja, te time rasterećivati općinski budžet. Razumije se da takav podatak u početku neće biti lak, ali ga naša reforma indirektno nameće, i to je sasvim normalno.

SOCIJALNO-EKONOMSKA STRUKTURA STANOVNIŠTVA KOMUNE ŠIBENIK

Svi napred spomenuti problemi moraju biti vezani uz određenu politiku i njihovo ostvarenje mora počivati na određenoj ekonomskoj podlozi, tj. da se raspolože s određenim pokazateljima kako postaviti određeni političko-ekonomski potez i na čemu ga temeljiti za određeno naselje.

Jedna takva analiza izrađena je za 1963. godinu, ali kako je to bio prvi pokušaj, ona nije ni služila do sada kao baza za akciju, već više kao stvar proučavanja i usporednjava kako se kreću ekonomski odnosi među domaćinstvima i naseljima komunale. Ali nam je ona pokazala izvanredne karakteristike u strukturi pritačanja sredstava iz raznih izvora svakom našem domaćinstvu i grupiranjem svih tih izvora u 6 grupa pritačanja saznali smo strukturu egzistencijno-ekonomskog profila za čitavu komunalu Šibenik.

U prosjeku samo 16 posto domaćinstava na području naše komunale (po selima) postoji koji nemaju prihoda izvan poljoprivrede. Dakle, 84% naših seoskih domaćinstava prihoduje za život i svoju reprodukciju izvan prihoda iz poljoprivrede. Ovaj je pokazatelj veoma značajan, jer nas upućuje na zaključak da se ne možemo vezati i za razne seoske troškove i način života samo na prihode iz poljoprivrede. Naime, značajnu stavku u porodičnom budžetu seoskih domaćinstava zauzima prihod iz radnog odnosa i drugih primanja od društva. Prema tome, i sve planove po naseljima oko razvoja komunalnih službi, formiranja mjesnih zajednica, i sl. treba vezati uz ovaj faktor, osobito za naša naselja u kojima se intenzivno turizam razvija.

Kad sva domaćinstva šibenske komunale grupiramo prema izvorima prihoda u 1963. godini, tada dobijamo slijedeću strukturu:

Prihod	domaćinstva su ostvarila dohodak u novčanom iznosu
Lz redovnog radnog odnosa	59,8 %
neto-osobni dohoci	13,9 %
Od socijalnog osiguranja sva primanja i invalidnine	5,9 %
Neto-dohoci svih slobodnih primanja osim privatne poljoprivrede	2,7 %
I seljeničke i druge doznake	17,7 %
Od privatne poljoprivrede u naturalnom i novčanom iznosu	100,0

S obzirom da naša komunala ima ukupno 20.470 domaćinstava prema popisu stanovništva 31. III 1961. godine, to je onda prosječan prihod po domaćinstvu iznosio 1963. godine 610.400 starih dinara.

Ovaj pokazatelj doduše ima svoje značenje, ali ako ga usporedimo sa prosjekom npr. splitske, zadarske ili neke druge komunale, ali prosjek od 610.400 dinara može poslužiti kao određeni usporedni pokazatelj snimanje egzistencijno-ekonomskog profila domaćinstva za 1964. i 1965. godinu, koje će biti uskoro obavljene Svakako da je interesantnije saznanje da na našoj komunali imamo:

367 domaćinstava sa	90 000 dinara prihoda
1 306 domaćinstava sa	150 000 dinara prihoda
2 556 domaćinstava sa	250 000 dinara prihoda
3 153 domaćinstava sa	350 000 dinara prihoda
2 546 domaćinstava sa	450 000 dinara prihoda
2 203 domaćinstava sa	550 000 dinara prihoda
2 587 domaćinstava sa	700 000 dinara prihoda
1 746 domaćinstava sa	900 000 dinara prihoda
2 345 domaćinstava sa	1 100 000 dinara prihoda
827 domaćinstava sa	1 300 000 dinara prihoda
744 domaćinstava sa	1 500 000 dinara prihoda

S druge strane, komunali je potrebno saznanje koliko domaćinstava ima na svom području s prihodima iz dioničništva s jednim članom obitelji, koliko sa 2, sa 3 više iz radnog odnosa ili prihodom od društva (penzioner, invalid, i sl.), zatim, koliko na svom području ima čistih proleterskih obitelji, koliko čistih poljoprivrednih obitelji, a koliko mješovitih.

Svi ovi pokazatelji sastavni su dijelovi jedne solidne smislene politike u oblasti fiskalnih razreza, u oblasti zdravstvenog osiguranja poljoprivrednika, i sl. Osim toga, saznanjem socioloških i demografskih kretanja komunale doprinosi se modernijem uključivanju svih svojih članova na liniji proširene reprodukcije. Privredna reforma je upravo od toga palazila kada je postavljala svoje intencije i smjernice za komunalni razvoj zemlje, jer se gotovo ništa korisno ne može poduzimati ako se ne raspolože odgovarajućim pokazateljima standarda, počevši se kroz lični stimulans nalazi i društveni uspjeh. Uz to zaključak vezan je budžetski rashod kao materijalna baza za komunale, koji mora biti rasterećen nepotrebni i dati, ali tamo gdje zaista nije potrebna njegova intervencija» s obzirom da nam egzistencijno-ekonomski profil daje prihode i standard stanovništva po naseljima i da preko njega tačno znamo gdje samo stanovništvo može biti uključeno u sve pore života, uključujući i materijalne doprinose razvoju svojih komunalnih, prosvjetnih i drugih rashoda, a gdje to ne može (stvarno).

Još k tome moramo dodati i činjenicu da je neopodno potrebno teren komunale razdijeliti na ujednačen običaje trošenja dobara po tradiciji, kulturnom naslijeđu, i sl. i po tom kriteriju pratiti troškove života domaćinstava različitih naselja, tj. ovisno o tim tradicijskim običajima i sl. Stoga bi bilo potrebno formirati onoliko teoretskih lista potrebitih i prihodnu stranu usporediti sa rashodnom stranom trošenja. Svakako da je diferencijal trošenja različita s obzirom na broj članova obitelji, zatim prema navikama, shvaćanjima, i sl. Dakle i potrošnju stranu mjeriti sa komunalnim i drugim društvenim zajedničkim uslugama, s kojima se koriste svi članovi komunalne zajednice, odnosno naselja. - b

NA RELACIJI: VEDRO — OBLAČNO

SUVREMENA METEOROLOGIJA

Meteorologija je, kaže Rječnik stranih riječi, izraza i kratica, nauka o fizičkom stanju atmosfere i o pojavama koje se događaju u njoj. Ta se definicija može i proširiti, pa bi trebalo reći i to da — meteorologija proučava promjene vremenskih i vremenskih elemenata (temperaturu, vlažnost, pritisak, sjajenje sunca, oblačnost, oborine, vjetar, i sl.). Sve te termine možemo naći u tekstovima glazbe zabavne muzike. Na primjer: »... zato dođi kad kiša ne pada«, ili tako nešto.

Međutim, atmosfere prilike možemo proučavati mimo oborina, vjetrova, kiše, temperature (kao meteoroloških pojava).

Kad kažemo taj i taj čovjek, odnosno drug, je vujan, onda se to

peraturu. Tako se kaže drugu koji je reagirao na evidentnu nepravilnost kolektivu ili široj društveno-političkoj regiji. Usudio se drug s nekolicom me dalja u ladić starog komoa, da kaže kako je princip rotacije drugačiji zamisljao, pa ga »stariji« drugovi proglasili bolesnim; dijagnoza: povišena temperatura, vrućica — kažu.

Vjetar: »lo sono in vento...« pjeva talijanska kancanča. Ali vjetrovi mogu biti i drug koji bane u kancelariju s »fudranim« vratima i kaže: »Pozar prema meni tako, drugovi? Ja koji sam pušku nosio, zemlju iz ruševina čistio, nove tvornice gradio, seljačku radnu zadrugu osnjavao, zar vi, druži me ne u zaborav baciste?«

(I sada ga svi zovu: vjetrogonjam)

može dvojako shvatiti: ili da je konzumirao previše alkohola ili je ljigav pa puze: kišama mu bolesna pa se savija ko kraljici rep. Takva čovjeka, odnosno drugu, nije teško primijetiti. On umije da opnira, oportunistu, povlađuje, odobrava, skida šešir milju daleko od svoga šepa: mnogo vujan čovjek, odnosno drug!

Pritisak ili tlak — to je u suvremenoj meteorologiji znak da nepoželjna ličnost mora u penziju, premda su joj svega 34 godine. Ili da se poduzeće »Višak« mora integrirati s poduzećem »Manjak«. Tako nastaje radna organizacija »Vi — njak« (Od »Višaka« se uzima prvi, a od »Manjaka« drugi slog).

Oblačnost — kako tmurom zvuči. Primivši koverat s osobnim dohocima, radnik se naobladio. Referent je, međutim, zasjao od sreće.

Sto se sijanja tiče, znamo da sunce sija, ali znamo i to da se može sijati: zob, pšenica, kukuruz... Ne znam da li je statistika zabilježila koliko ma sada sija sunce samo zato što više ne siju žitarice. Sunce lijepo sija pred njihovim vikendicama, recimo, na Jadriji ili malo dalje: u Primoštenu. Okruto je sunce u ovim zimskim, hladnim, mokrim danima.

Opet sve sami termini iz oblasti meteorologije. Druze, kako si to nagao. Kao da, bože mi prosti, imaš povišenu tem-

Čudna je nauka ta meteorologija. Na prvi pogled jednostavna, ako se c njoj misli onako kako nas svakodneвно izvještavaju spikeri radija i televizije. »Sutra će biti mjestimično oblačno u unutrašnjosti, a na Jadranu lagan jugo. Temperature bit će veće promjene...«

U našem poduzeću meteorologija je komplikirana: »U poganima zagrijava se radom, a u kancelarijama kalijevim pečima ili električnim grijalicama. Ruke se (u kancelarijama) mogu grijati i na šalicama crne kave, a unutrašnji organi čiasicom jakog pića. Odnosi među ljudima bez veće promjene.«

I sada kad sam ovu igru gotovo priveo kraju, došao sam do zaključka da nemam kvorum, pa prema tome zaključak nije punovažan. Na vlastito koži sam osjetio kako je teško onim drugovima koji su zaduženi za organiziranje raznih sastanaka i sjednica, pa im se nedisciplinirani članovi odgovarajućeg foruma ne odazovu pozivu.

Osjećam se kao pokisao. Prokleta meteorologija sa svim njenim: temperaturama, vlažnostima pritisicima, oborinama, oblačnostima... Marinković

U subotu 15. siječnja po Kninu se sručio pravi snijeg. Padao je neprekidno čitav dan i dokasno u noć. Naprosto, nabio je grad do očiju i ušiju obilatiju bijelju šubaru. A bio je pazarni dan. Zbog snijega, koji je svakoga iznenadio, bio je slab po prometu i dojamu poljoprivrednih proizvoda. A Sibenke koje su došle kao obično da na kninskoj pijaci prodaju maslinovo ulje, »pravo murtersko« i suhe smokve, sigurno su se napričale po povratku o kninskom snježnom kijometu:

— E, vrag ga odnija, pada je ka u Sibiru.

Ne smeta, možda su kupile kojeg zeca ili par bena što su pali od lovačke puške negdje na lovištu u okolici Knina.

Ura, snijeg! — vřskali su osnovci za odmora u svojim učionicama. Zadnji dan škole. Završava polugodište. Bit će sanjanja, škivanja, grudanja, kovanja Snješka Bijelica i drugih zimskih radosti do mile volje.

S LIČICE NA TEMU „BIJELA ZIMA BRADU IMA“

Nastali su zimski praznici. Za osnovce kninskih i drugih škola pao je snijeg kao naručen.

Dizel-lokomotiva na bijelom tepihu kninskog čvora. Vratila se s puta sva nabijena snijegom. Velika joj gruda snijega na reflektoru, dobra dva-tri tovara snijega na odbojnicima i čitav smet na plugu i među kotačima. Pola bijela, pola zelena. A niz rubove oklopa objesili se mo-

- Odakle?
- Iz Gračaca.
- A kako je tamo?
- Kao u Gračacu kad padne snijeg.
- Ima li bure?
- Nema, ali da puše ona lička bura morale bi ralice i plugovi da vode snjegoborbu.
- Kraj skretnica-englazara metle, metalice i lopate. To na teretnoj sta-

suri. Kucamo motorvodi da otvori prozorčić kabine. Željezničari čiste pružne uredaje od snijega i kora leda. Pada kiša i odmah ledi. Temperatura je 2 stupnja ispod nule. Kod druge skretnice dežurni čistiti napravio kupu snijega, u sredinu zadržao metlu, našao neku traku u boji i privezao je, da oblikovana tvarina bude življa. Da ima vremena, željezničar bi možda napravio Snješka. Ovakvo je ostao jedan pokušaj koji ga je podsjetio na dječjačka daba. Ne zamjerimo željeznici. Snijeg ne vezeli samo djecu.

Snijeg na selu razveselio lovce radi lava kuna. Sad je zgodna prilika loviti kunu na tuljak, uz pomoć kugle od kamena ili gvožđa. I mamac izazvati kunu da izađe iz skrovišta. Za mamac služe miš ili ptica. Uхватиti živu kunu, svući njezino krzno i prodati ga za 80 novih dinara nije loša stvar. Samo da posluži lovačka sreća. A. M.



LJUDI I PTICE

Ne znamo kako se ljudi i djeca u drugim gradovima i državama svijeta odnose prema pticama pjevicama i životinjama, ali ovo što se u ove zimske dane kad je tim istim bićima potrebna naša pomoć, događa u našem gradu i pred našim očima — veoma zabrinjava. I nije tu u pitanju samo naša nekultura, već nešto mnogo gore od toga, nešto što više naliči svireposti nego pomanjkanju dobrog odgoja.

U ovoj zimskoj smrzcavi, kad se sve pretvara u hladan fijuk vjetrova, koji nas svojim mraznim iglicama šiba do krvi i srzi — kad svako živo biće traži topli kutak kako bi se zaštitilo od »bijele smrti«, nije rijedak slučaj da se vide djeca (a i stariji ljudi) kako se prsto naprosto takmiče u hvatanju i ubijanju ptica pjevica — i kako sa svojim lovačkim rekvizitima (zankama, lišpekrom, pa i vatrenim oružjem) žure stranputicama i prtinama, stvaraju »dočke« iz kojih vrebaju na ove korisne pernate stanovnike naših parkova i šuma.

Jednog dana susreth dječaka kako za dvije stotine dinara nudi na prodaju »grdelina«. No, kad ga nije uspio unovčiti, udari s njim živim u betnisku ploču, a zatim ga mrtva gurne nogom u kanal. Naravno, on toga časa nije ni mogao znati kolikim je, tim svojim gestom, štetočinama spasio (i produžio) život. Da, nije mogao znati ni to kako svojim malim pakostima zgraža prisutne ljude. A to je baš ono osnovno što bi svaki lakav trebao znati.

Drugog dana susreth čovjeka, u već poodmaklim godinama, kako u papirnatoj vrećici nosi dvadesetak na ulju isprženih ptica pjevica — u namjerom da to ponudi, kao »meretuk«, svojim poznanicima u krćmi — prije upotrebe vina.

U naprednim državama, pa ponegdje i kod nas u unutrašnjosti, u ove hladne zimske dane ljudi, a naročito školska djeca — odlaze u šumu i parkove da postavie kućice za zaštitu od zime, donose pticama i životinjama obroke hrane: prosa, konoplje, sijena, itd. kako bi što više njih, ovih ugroženih bića, prezimilo, u čemu se i ogledava ljubav tih ljudi ne samo prema pticama i životinjama već i prema čovjeku.

U Engleskoj ubiti galeba znači izvršiti prekršaj koji se kažnjava zatvorom. Međutim, mi galebove, sebi za užitak, ali i bez skrupula-lovimo na udicu — i to na javnim mjestima!

Za naše parkove i šume ptice su isto ono što smo mi za naše gradove: njihov »ukras«. Štaviše, šuma u kojoj nema ptičje pjesme naziva se mrtvom šumom, što drugim riječima znači — šumom koja obeshrabruje, jer prolaz tom istom šumom ne samc što je neugodan već i tužan, njer eho u našoj svijesti predstavlja busiju — na čiju nam se pomisao diže kosa na glavi.

Ljudi koji love ptice — da bi ih unovčili i tako došli do džeparca za alkoholna pića i duhan — nemaju u sebi mnogo vrlina vrijednih poštovanja. Uostalom, treba postaviti otvoreno pitanje: ima li itko u ovom našem gradu nadležan za to? Petar Bilušić

SNIJEG I POLEDICA NA ŠIBENSKIM CESTAMA

TRŽNICA I RIBARNICA OPUSTJELE

Na šibenskom registracionom području koje zahvaća općine Knin, Drniš i Šibenik, zbog snijega i poledice već nekoliko dana otežan je saobraćaj motornih vozila. Prema dobivenim informacijama, saobraćaj je obustavljen na ovim relacijama: Knin — Strmica, Knin — Padane, Knin — Krčić. Dva dana bio je također obustavljen saobraćaj za sva vozila između Zitnića i Knina, te na cesti Knin — Kistanje. Na Jadranskoj turističkoj cesti koja prolazi kroz šibensko područje saobraćaj se normalno odvija, izuzevši na dijelu ceste od Morinjskog mosta do Grebašnice, gdje je na nekoliko mjestu došlo do odronjanja zemlje, pa su specijalne ekipe bile primorane da obave čišćenje.

Zbog poledice i nanosa na cestama izvan šibenskog područja, organi Saobraćajne milicije u Šibeniku danonoćno vrše kontrolu i upozoravaju vozače da ne saobraćaju s prikolicama u pravcu Zadra i Rijeke, gdje je na nekim mjestima zaleđena cesta.

U prošlim danima na našem području padala je jaka kiša i u noći od ponedjeljka na utorak ponovo je došlo do zahlađenja i jurnijih mrazeva. Minimalne temperature spustile su se ispod nule, uz jak s'everni vjetar koji još uvijek ne otežava saobraćaj na moru. U zaleđu Šibenika uz kišu padala je susnježica, a minimalne temperature kretale su se između nule i minus četiri stupnja.

Sniježno vrijeme odrazilo se na gradskoj tržnici i ribarnici, koje su prilično opustjele. Indi-

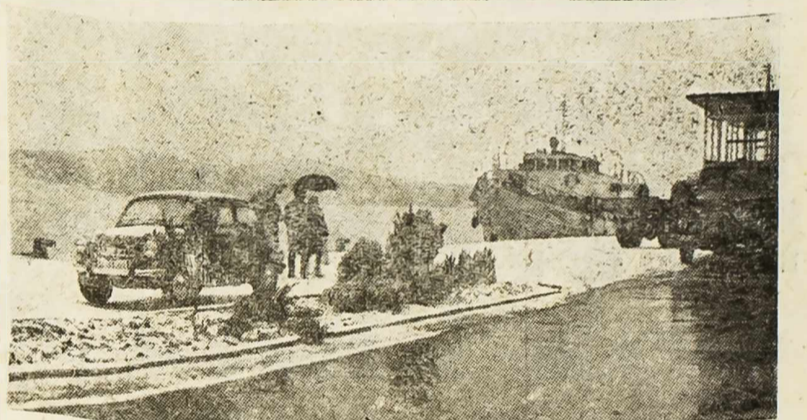
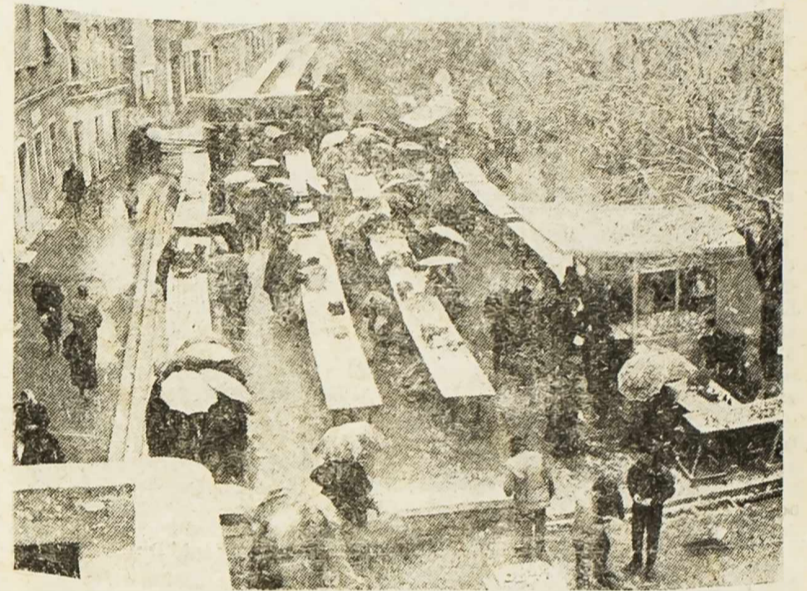
vidualni proizvođači donose vrlo male količine poljoprivrednih proizvoda, a u društvenom sektoru nedostaju neki važniji artikli. Cijene su, međutim, ostale nepromijenjene, izuzevši krumpira, kojemu je cijena povišena za deset para. Na ribarnici se uglavnom može naći zaleđna riba koju dopremaju zadarsko poduzeće »Adria« i šibenski »Kornat«. (j)

DRNIŠ NA POLEDICI

Dok su prvih dana prošlog tjedna mlađi Drnišani koristili bijeli sniježni pokrivač za veselo sanjkanje, prošla je subota bila umivana kišom. Nedjelja je osvanula u blistavom sjaju poledice.

Poledeni trotorari i valovite drniške ulice ostale su toga dana prazne, a Drnišani »zaleđeni« u svojim toplim stanovima. Kroz prozore i vrata provirivala su samo radosnala djeca. Na ulici se mogao vidjeti samo po koji osamljeni putnik koji je doputovao u Drniš. Bili su to u najvećem slučaju dači koji su se vratili svojim kućama da tu provedu zimski praznike.

Koliko smo informirani, nije bilo težih padova da bi bila potrebna liječnička intervencija. (c)



Postaju li zime »mekše«

Prvi zimski dani, iznenađujuće topli, prošli su. Nakon toga kratkog i varljivog uvoda u siječanj nastupili su »pravi« zimski dani.

Šibenik se odmah »probio« na vrh tablice najhladnijih gradova na Jadranskoj obali.

I (opet iznenađena) nakon »vedre bure« nebo je dobilo sivo jednolično ruho. Zalepršao je snijeg. Po drugi put od onoga dana, 23. studenoga, kada se »pojavi« neočekivano na ulicama grada.

Šibenik je, kažu, mediteranski grad s blagom klimom: blagim zimama i toplim (ne vrelim!) ljetima. Samo njegovi stanovnici pamte njegove čudljive zime 1941-42, pa prvu poslijeratnu zimu 1944-45.

Druga polovica veljače godine 1956. još se i danas preporuča. Po količini snijega to je bila jedna od »najbogatijih« zima. Ipak, temperature nisu bile tako niske. Godine 1963. započela je velikim ledom i niskim temperaturama, poledicama i snijegom.

Pa i pored toga mnogi naši stariji građani, kad pričaju o zimi, priznaju da one postaju »mekše«. Spominju se prave polarne zime tokom prvog svjetskog rata. U zimi 1917. srušio se od leda i bure odašiljač i Mandalini — »Markoni«, kako su ga tada zvali. Zime su, kažu, bile veor oštre sve do 1925. godine Pamte se zamrzavanja mora »pod rívom« i kanalu, pa i oko tvrđave Sv. Nikole.

Jedne godine u toku prvog svjetskog rata zamrznuo se gotovo čitavo Prokljansko jezero.

Bilo je to tako davno, ali se mnogo toga i danas preporuča, uvijek kada nastupe hladni zimski dani. Naši ljudi nekako vole govoriti o vremenu, pa su po tome pomalo slični Englezima...

U prošlom sniježnom intermezzu Šibenik je, iako kratkotrajno, dobio ruho nekoga hladnog grada sa dalekog sjevera.

O tome nešto govore i naše snimke. Na tržnici je, i pored hladnoće i snijega, bilo živo. Voće i povrće dobilo je neobični pokrivač bjeline. Kupci, najvećee domaćice, žurile su oko »banaka«, a prodavači tapkali na mjestu.

Poljana je opustjela. Posuta snijegom izgledala je još veća i hladnija. Rijetki putnici žurili su na brodove i autobuse, brinući hoće li i kako će pravovremeno stići do svoga odredišta.

Obala je također opustjela. Snijeg je pokrio nasade, drveće, palube brodova i pokoji automobil. Martijnska se vidjela u magli, kao da je miljama daleko... Tekst i snimke: J. Celar

MURTERSKI DIJALOZI PRED TURISTIČKU SEZONU O (NE)USPJELOM STARTU U ANKETIVJESNIKA

Nepovoljan plasman Murtera neđu šezdeset turističkih mjesta na Jadranu iznenadio je Murterane, koji su iz dana u dan — puna dva mjeseca — prali put »Vjesnikovih« novinara. Mnogi su bili nasloveni da poumnjaju u objektivnost ankete, li su kasnije i sami priznali da se povoljniji plasman nije mogao očekivati. Također su ićicali da za Murter predstavljaju uspjech što je uopće uvřšten neđu prvih »ezdeset« turističkih mjesta na Jadranu.

Na kraju prošlogodišnje turističke sezone razgovarali smo s Berislavom Turčinom, predsjednikom Turističkog društva, o plasmanu mjesta kraj Slanice u »Vjesnikovoj« anketi.

— Nedostatak tekuće vode bio je odlučujući poen o kojem je tavšio plasman Murtera. Da smo imali tekuću vodu, bili bismo zauzeli mjesto negdje oko sredine tablice. Ovakvo, možali smo se zadovoljiti — začeljem! — rekao nam je tada Berislav Turčinov.

— Međutim, ima još jedan element — nastavio je Turčinov — koji je uvjetovao slab plasman

našega mjesta. a taj je: da su djelatnosti »servisa« u turizmu na istom nivou u sezoni, kada u mjestu boravi oko tri tisuće gosti u, i zimi kada u mjestu kraj Slanice nema nikog izvana, kada te djelatnosti treba da zadovolje potrebe stanovništva.

Na prvom murterskom kupalištu Slanica susreli smo Peru Papešu, rukovodioca mjesnog ugostiteljstva. I on nam je rekao da se nije mogao ni očekivati boji plasman Murtera u »Vjesnikovoj« anketi.

— Poledice ovu našu plažu, Nema je bolje na Jadranu! Ali kakva korist od kristalno-bijele i borove šume? To nije dovoljno da bi je gosti mogli ocijeniti najvišom ocjenom. Jer, na Slanici nema tuševa, nema ni najbogatijih higijensko — sanitarnih uređaja, nema solidnih kupališnih kabina, restoracija je trošna, a kuhinja ne odgovara, u restoranu poslužuje nekvalificirani ugostiteljski kadar... Znači, i uz kristalni mjesak, s kojim se može pohvaliti veoma mali broj plaža na Jadranu, i borovu šumu, to je jedno sasvim prosječno kupalište — zaključio je

Pere Papeša, alfa i omega murterskog ugostiteljstva.

— Nismo imali prošlog ljeta tekuću vodu! U redu! Međutim, murtersko — betinsko polje je, srećom, bogato pitkom vodom, pa zašto se u proteklih desetak godina ta voda nije mogla pomoću motornih pumpi dopremiti do Slanice? Gosti bi tada bili zadovoljniji, pa bi i plasman Murtera na »Vjesnikovoj« tabeli bio bol i — rekao nam je Ante Marušić, tajnik Turističkog društva.

Marušić nam je, također, rekao da Turističko društvo nije u stanju da vlastitim sredstvima »pozlati« Murter, tj. riješi sve probleme kako bi se gosti osjećali u mjestu kraj Slanice što prijatnije. Istakao je da perspektiva Murtera zavisi o turizmu i da je razvoj te mlade granice naše privrede briga svakog mještanina i svake organizacije — privredne i društveno — političke — u Murteru. O. Jureta

SVIRAT ĆE DVA SASTAVA

Murtersko ugostiteljstvo će narednu turističku sezonu dočekati spremnije nego lani. Poljoprivredna zadruga »Slanica« je, na primjer, postigla znatne rezultate na polju izobrazbe ugostiteljskih kadrova. Neki njeni stipendisti ovog će lieta pružiti zadovoljavajuće rezultate, a izvijest broj nekvalificiranih ugostiteljskih radnika je višegodišnjim radom stekao solidno znanje. Osim toga, postoje svi

izgledi da će narednog ljeta u mjestu kraj Slanice svirati dva muzička sastava — u basti restorana u mjestu i na kupalištu Slanica, dok je lani bio samo jedan, i to u restoranu u mjestu. Do sezone će, također, biti otvorena još jedna ugostiteljska radnja u mjestu. Tada će u Murteru poslovati pet ugostiteljskih objekata — 4 u mjestu i jedan na kupalištu. (OJ)

ZASAD JEDINA SLIKA JURJA ČULINOVIĆA U JUGOSLAVIJI

VINE ZNATE ŠTA IMATE

»... TO JE ČULINOVIĆ, PA TO JE MILIJUNSKA VRIJEDNOST«

17. prosinca 1965. godine pronađena je u našem gradu slika »Gospa s djetetom«, djelo glasovitog majstora Jurja Čulinića iz XV stoljeća. To nas upozorava da se u konobama, podrumima i tavanima starih šibenskih kuća, među bezvrijednim starim stvarima, mogu naći i predmeti visoke vrijednosti, raritetni objekti, koji imaju ogromno umjetničko i kulturno-historijsko značenje.

KAKO JE NAĐENA I OTKUPLJENA SLIKA

Kao i obično, Muzej grada je pozvao višeg konzervatora iz Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju iz Splita, prof. Davora Domančića radi učestvovanja u donošenju nekih zaključaka u vezi sa konzervatorskim zahvatima na crkvi Svetoga Nikole. Kako je poslije toga ostalo još nešto vremena, uputili smo se iz Muzeja u obilazak i pregled nekih slika i ikona da bismo utvrdili njihovu vrijednost i odredili one koje bi došle u obzir za otkup. Saznali smo još prije da naša građanka Zorka Belamarić rod. Čičmirko-Mirković posjeduje jednu staru ikonu i zbog toga smo se uputili k soomenutni drugarici. Kada je prof. Domančić ugledao sliku o kojoj je riječ, on je odmah na prvi pogled pot stilskim osobinama spoznao da pred sobom ima djelo domaćeg slikara iz druge pol. XV st. Jurja Čulinića. To je bio uzbudljiv moment, a za prof. Domančića vjerojatno i najuzbudljiviji u njegovu duogođišnjem stručno-konzervatorskom radu. On je gledajući sliku, ne mogavši se uzdržati od uzbuđenja, uravno oduševljeno uzviknuo pred svima: »Pa vi ne znate što imate u kući, to je Čulinić, pa to je milijunska vrijednost!« Svi su za nekoliko sekundi umuknuli, a odmah zatim zagledali se u potamniju ikonu.

Slika je izrađena temperom na drvu i ukovirena u kasno-gotički i fino izrezbareni okvir. S okvirom, ikona je dimenzija 78x53 cm. Napravljena je pred kraj XV st. Predstavlja »Gospu s djetetom u pozdravu naslonjenu na kamenu balustradu,

preko koje je prebačen šareni sag s voćem. Iza Gospe je obješen zastor, pred kojim je bujna lisnata girlanda s voćem. Sa strane su knjige, od kojih Gospa ima jednu u ruci i pokazuje je svome sinu... (iz ekspozitive dr C. Fiskovića i prof. D. Domančića).

Spomenuo sam gore da je taj moment u stručnom radu višeg konzervatora Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju prof. Davora Domančića sigurno najuzbudljiviji i jedan od najznačajnijih. Zašto? To je vrlo lako razumjeti. On je bo taj koji je imao sreću da na slikarskom djelu na koje je naišao prepoznao kao autora našeg hrvatskog umjetnika, starog Sibenskog majstora, veoma cijenjenog u svim galerijama svijeta — Jurja Čulinića. Taj je moment tim više značajan što se radilo o otkriću prve Čulinićeve slike u njegovu rodnom kraju i jedine u Jugoslaviji, koja posebno za naš Šibenik ima veliku kulturno-historijsku vrijednost. Zaista opravdan moment za uzbuđenje i pravo zadovoljstvo.

ZA »CIEPOTINU« MILIUNI — MUZEJ VLASNIK SLIKE

Navečer istoga dana sliku je pregledao direktor Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju akademik dr Cvito Fisković, koji je potvrdio mišljenje prof. Davora Domančića. Odmah zatim su se vratili u Muzej grada Šibenika gdje su napravili primenu ekspertizu i zapisnik o pronalasku slike: »... Položaj stilizacija i obrisi poprsja u cjelini, crte lica i stav ruku i grčovitost prstiju, draperija, girlande s voćem i šareni sag, očito o-

davaju ne samo Čulinićeve ikono-grafske crte već i način njegova slikanja. Sve će se te odlike bolje očitovati kada se slika restaurira i očisti. Ali i ovako, u nečistom stanju, ikona se otkriva kao njegov rad...«

Vlasnici slike odmah su izmijenili svoj odnos prema ikoni. Njihovo uo-tadašnje čuvanje ikone svodilo se u glavnom na to da ne bude iscijepana i da ne svrši možda u vatru. Sada su joj neodložno i smjesta poklonili dostojnu pažnju. Napravili su odgovarajuću i lijepo izrađenu drvenu kutiju, u koju su je pažljivo smjestili i prekrili potrebnim slojem čistog pamuka, kako bi je što bolje zaštitili od bilo kakvog oštećenja.

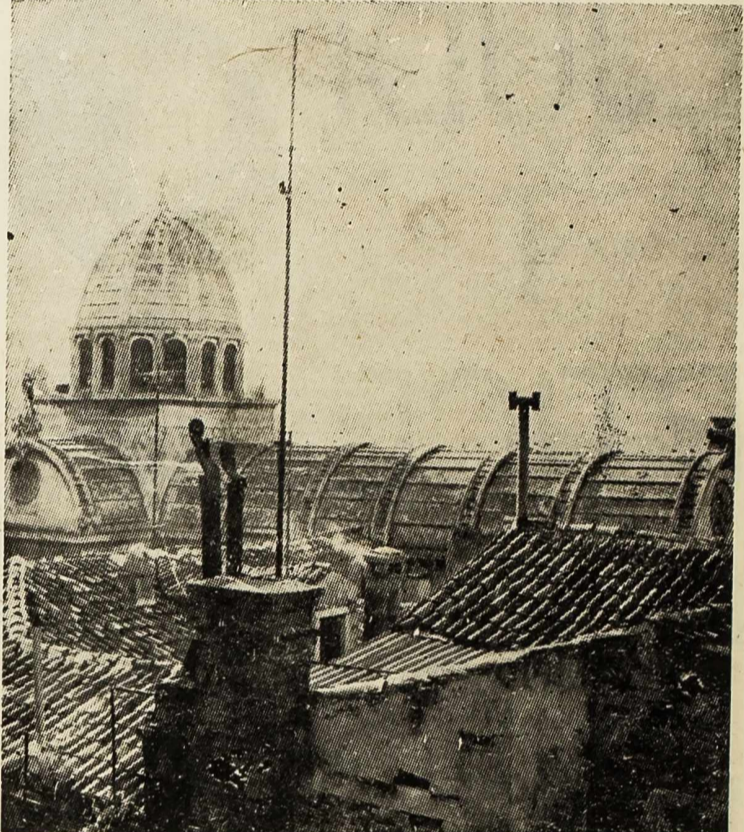
Muzej grada je uputio Republičkom fondu za unapređenje kulturnih djelatnosti traženje da mu odobri novčana sredstva za otkup slike. Uz traženje je priložen zapisnik o ekspertizi, u kojoj je bila i preporuka da se Muzeju takva sredstva odmah odobre. Istovremeno je šef Odsjeka za prosvjetu i kulturu Skupštine općine Šibenik Joško Bujas skupa s direktorom muzeja poveo s vlasnikom pregovore za otkup slike. Ti su pregovori završili zaključenjem ugovora, na osnovu kojeg je vlasnik pristao da sliku proda Muzeju grada. Sve se dobro svršilo 5. 1. 1965. kada je vlasnik na šalteru Narodne banke primio od predstavnika Muzeja u gotovini ugovorenu sumu novca, čime je Muzej grada postao vlasnik slike »Gospa s djetetom« od Jurja Čulinića.

UMJETNIK-SLIKAR SVJETSKOG ZNAČENJA

Juraj Čulinić rodio se između 1434. i 1436. u Skradinu. Već kao dijete došao je u Šibenik, gdje je u početku pomagao ocu u traovačkim poslovanjima. To je bilo vrijeme intenzivne araditeljske djelatnosti u našem gradu. Dva velebna zdanja-katedrala i aradska vijećnica — iz godine u godinu izrastala su iz ka-

menog podnožja, na trgu koji je bio centar života srednjovjekovnog Šibenika. Domaći umjetnici Juraj Dalmatinac, Pribislavić i Nikola Vladanov i drugi, kao i neki strani — Pincino i Busato, živjeli su i radili u Šibeniku. Sve je to podstaknulo i mladog Čulinića da i on pokrene svoj talent, koji je u sebi osjećao. Prvo je radio kao naučnik kod splitskog slikara Dujma Vuškovića pomažući mu oko izrade jednog triptiha namijenjenog oltaru u katedralnoj kapeli plemića Jurja Radoslavčića. Poslije toga, 1456. godine, otišao je u Italiju i na osnovu ugovora zaposlio se u jednu od najpoznatijih slikarskih radionica sjeverne Italije, kod talijanskog slikara Francesca Squarcionea u Padovi. Tu je, radeći tri godine, usvojio stil Squarcioneove škole, koja naglašava dekorativne elemente u kompoziciji slike (nakiti, reljefi, girlande s voćem i cvijećem) i jaku plastičnost. Godine 1459. vratio se u Šibenik i u njemu ostao sve do kraja života. Umro je u Šibeniku 6. XII 1504. godine i bio pokopan u jednoj od kapela u katedrali.

Do danas je utvrđeno oko 15 slikarskih djela ovog majstora svjetskog značenja. Sva se ta djela nalaze po galerijama i zbirkama Venecije, Padove, Torina, Pariza, Londona, Berlina, pa čak i Baltimora. Prema mišljenju historičara umjetnosti sva je ta djela Čulinić izradio za vrijeme boravka u Padovi. Ni jedna njegova slika dakle nije bila poznata u njegovu zavičaju i domovini. Kako je poznato da je Juraj Čulinić po povratku iz Padove praboravio sve do kraja svoga života u Šibeniku, mnogi su stručnjaci za povijest umjetnosti pretpostavljali da bi se uoormim i pažljivim pretraživanjem moglo pronaći neko djelo njegove umjetničke aktivnosti u rodnom kraju. On je dođue boraveći četiri decenija u Šibeniku trošio uglavnom svoje vrijeme na traovačke poslove, obogatio se i postao



vrlu imučan građanin. To nam potvrđuju mnogobrojni arhivski dokumenti (koje je dr Petar Kolendić objavio u Vjesniku za arheologiju i povijest dalmatinsku 1920. godine. Najveći dio tih dokumenata su ekonomskog i pravnog karaktera. Ipak ima nekoliko i onih koji govore da se Čulinićev boravak u Šibeniku poslije Padove nije sastojao isključivo iz trgovačkih poslova i da on nije baš potpuno zanemario slikarsko djelatnost. Tako doznajemo da je 1463. pri-

mio 12-godišnjeg Mihajla iz Krkovića, sina hrvatskog plemića Stipšića, s obavezom da će ga 5 godina podučavati u slikarskom umijeću. 22. V 1489. godine zaključuje ugovor s braćom Didomerović o izradi jednog poliptiha za njihovu kapelu u Sv. Jakovu. To će on, kako stoji u spomenutom ugovoru, učiniti... više radi ostavljanja lijepe i plemenite uspomene od svoje ruke u ovoj zemlji, više radi časti i glasa, nego li radi dobiti...«

Prof. Slavo Grubišić

KULTURNI MOZAIK

LUTKARI PRIPREMAJU IZVEDBU »ZEKO NADU-VENKO«

Mladi šibenski lutkari pripremaju još jednu premijernu predstavu. Bit će to izvedba komada »ZEKO NADU- VENKO« sovjetskog spisatelja Atamanova. Režija toga lutkarskog djela povjerena je Zvonku Bakoviću, a scenski okvir dat će Branko Friganović. Uloge tumače: Branka Aralica Milena Lakić, Gordana Škundić, Milenka Burazer, Milan Lahić, Olivera Remigio i Zarko Škundić.

JAVNA PRIREDBA UČENIKA MUZIČKE ŠKOLE

Prošlih dana, u velikoj dvorani DITA, učenici Muzičke škole u Šibeniku dali su prvu ovogodišnju javnu priredbu. Učestvovali su učenici svih razreda Muzičke škole, a izvedena su djela Schuberta, Čaikovskog, Griega, Mendelsona, Bethovena, Griegana, Dvorjaka i Bramsa. Prva javna priredba učenika Muzičke škole bila je veoma dobro posjećena. Do kraja tekuće školske godine učenici Muzičke škole uradit će još nekoliko javnih koncerata.

ŠTAMPANA PIJESMA O UDESU TISE

Ovih dana pojavila se i u knjižarskim izlozima oduža pjesma o katastrofi našeg broda »Tisa«. Autori te pjesme su Marin Matijaš i Marko Comić, a tiskana je u 5000 primjeraka. Pjesma je tiskana u NIP »Stampac«. Pored pjesama su i fotografije svih mornara koji su izgubili život u katastrofi broda »Tisa«. Pjesma je tiskana na pedesetak stranica malog formata.

VEĆE ZABAVNIH MELODIJA

U organizaciji Doma JNA u Šibeniku se priređuje još jedno veće zabavnih melodija. Na ovom će se nastupu šibenski ljubitelji zabavne muzike susresti s Arsenom Dedićem, Mišom Kovačevićem i pjevačicom Gaby Novak. Za ovu priredbu vlada u Šibeniku veliki interes, a u prvom redu zbog gostovanja naših sugrađana, pjevača Arseno Dedića i Miše Kovačića. Veće zabavnih melodija priređuje se u velikoj dvorani Doma JNA.

USKORO PREMIJERA »LAZE I PARALAZE«

Dramska grupa Medicinske škole u Šibeniku priprema već duže vremena komad »Laza i paralaza«, J. S. Popovića. Režija toga komada ima bivši član profesionalnog ansambila Narodnog kazališta u Šibeniku JOSIP VIKARIO. Pored premijerne predstave, koja će se održati idućih dana, mladi glumci amateri škole medicinarina gostovat će, kako je najavljeno, s »Lazom i paralazom« i u nekoliko sela na području šibenske komune.

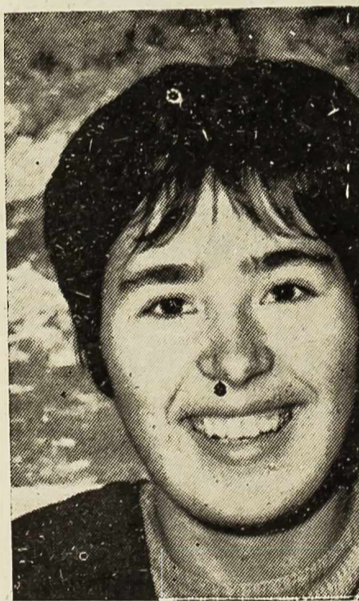
VEĆE POSVEĆENO JAKOVU GOTOVCU

Jedan od najistaknutijih jugoslavenskih kompozitora, tvorac širom svijeta poznatog i popularnog »Ere s onoga svijeta«, Jakov Gotovac navršio je sedamdeset godina života. Povodom te obljetnice u čitavoj našoj zemlji priređen je velik broj kulturnih manifestacija u Gotovčevu čast. Svoj skroman doprinos tog proslavi dali su ovih dana i učenici IV osnovne škole. Oni su, naime, priredili slušanje Gotovčevih djela s gramo-

fonskih ploča i održali predavanje o životu i radu Jakova Gotovca. Priredba je naišla na veoma dobar prijem učenika i nastavnika

ODRŽAN SASTANAK DIREKTORA OSNOVNIH ŠKOLA

Na sastanku direktora šibenskih osnovnih škola, koji je održan prošle dana, raspravljalo se o nekoliko pitanja. Pored ostalog, na dnevnom redu toga sastanka bilo je govora i o formiranju zajednice osnovnih škola. To udruženje ima republički karakter. Nadalje, direktori su razgovarali o kriterijima za dodjeljivanje sredstava iz Fonda za školstvo Skupštine općine Šibenik. (B)



Radojka Garbovac

Vizija vječna i nemirna kao ljudski život

»Sve je počelo zapravo od one prastare ljudske želje što se rodila u drevna vremena u srcu čovjeka kada je promatrao ptice u slobodnom letu. Sve je, zapravo, počelo od one neugasive težnje da i on poleti, da poleti visoko poput njih, visoko — iznad planinskih vrhova, visoko — do oblaka i više — do Mjeseca, do Sunca i zvijezda, čak i među zvijezde.

A mašta (govorili su neki: ljudska mašta) skoro je užareno tkivo želja i svaka je nit bila jedna, zanosna priča (govorili su neki: luda ljudska priča).

Mašta je stvorila Izidu, mladu, vitku, skladnu Izidu, što su je krasila bijela labudova krila.

Ona je stvorila mudra Dedala i mladog hrabrog Ikara, što je našao smrt u morskim valovima, jer nije mogao odoljeti čaru letenja, visokog letenja, letenja nadahvot Suncu...

Tkala je tako mašta svoje niti, tkala ih je polako... Divna ljudska

mašta. Ta neumorna vizija vječna i nemirna kao ljudski život...«

To je jedan pasus iz nagrađenog članka povodom Dana vazduhoplovstva izabran među 20 tisuća učeničkih radova.

Autor: RADOJKA GARBOVAC, učenica II razreda šibenske Gimnazije.

Naš susret bio je gotovo slučajan.

U tajništvu Gimnazije uvijek je živo. Ulaze i izlaze profesori, nastavnici, učenici. Tu sam sreo i Radojku.

Pitao sam je o njenim nagradama koje je dobila na raznim natjecanjima za svoje literarne radove.

»Prvu nagradu dobila sam još u osnovnoj školi, a voljela sam pisati još kao dijete. Dolaskom u ovu Gimnaziju odmah sam se uključila u rad literarne grupe, koju vodi profesor Branka Budanek — rekla nam je. Kada je govorila o svom radu, o namjerama i željama, povezivala je to uvijek s onima koji su oko nje: s kojima radi i koji joj pomažu.

O svome dosada najvećem uspjehu ispričala mi je malu priču. Pri tome je najviše impresivan bio način njena izlaganja: tih, ali razgovjetan i tečan, uvijek sa zaokruženim i potpunim mislima. I sa osmijehom na licu i sa dozom ozbiljnosti. A tek je u drugom razredu gimnazije.

Pustimo je sada da govori: »Vazduhoplovni savez Jugoslavije organizirao je natjecanje za najbolji sastav iz područja zrakoplovstva. Ovo takmičenje već ima i svoju tradiciju i sada ulazi u četrstu godinu. Zanimljivo je da su pravo natjecanja imali samo prvi i drugi razredi srednjih škola. Ova ideja potekla je iz Francuske, čiji se učenici već desetak godina uključuju u slična takmičenja. Tema me privukla i poslala sam svoj rad. Sa nama sam da ih je stiglo veoma mnogo i teško je bilo očekivati da bih se mogla probiti među deset pronaagrađenih. Ipak, imala sam sreću. Izgleda pomalo čudno, ali istinito je da među nagrađenima ima 8 učenica (i to većina iz medicinskih škola). U temi koja se može smatrati više muškom — nagrađen je bio samo jedan muškarac. Otputovali smo u Beograd i tu proveli nekoliko ugodnih dana, a zatim karavnom »Opatija« odletjeli u Dubrovnik. Bio je to nezaboravan doživljaj. Upoznali smo mnogo novih stvari, kako u Beogradu, tako i u Dubrovniku. Svima nam je to veoma koristilo, a osim toga postali smo i dobri prijatelji.«

Zabilježio sam da je jednu od nagrada dobila i za literarni rad na temu o Danu jugoslavenske narodne armije, kao i prije toga prilikom godišnjice oslobođenja Šibenika za pjesmu »Sloboda je zrno pšenice«.

Na pitanje: čemu se kasnije namjerava posvetiti? rekla je otvoreno: »U gimnaziji sam upisala prirodni smjer, pa mislim da ću na tom području i nastaviti. Vjerojatno ću studirati kemiju, iako imam više naklonosti prema društvenim naukama. Osobito volim jezike. Samo mislim da bi mi na ovom području daleko teže bilo naći zaposlenje. Voljela bih biti novinara. Ali, kome god to kažem, vjeruje da ne mislim ozbiljno. Raduje me ono što sam dosad postigla, a to mogu u dobroj mjeri zahvaliti i uvjetima koji su nam ovdje pruženi, kao i profesorici Branki Budanek lično. Ona vodi našu sekciju koja zaista razvija plodan i kontinuiran rad.«

J. Č.

ČUDO ZNANJA, IDEJE, VOLJE I TRUDA (KRATICA ZIVT) STANICA U POTKROVLJU

U potkrovlju jedne kuće nalazi se radni kabinet 72-godišnjeg MILANA EVIĆA, čiji radovi impresioniraju ne samo posjetioce — laike već i svakog biljnog stručnjaka. Impresioniraju svojom originalnošću, raznolikošću, a lije svega zato što se u njima ogleda strpljivi rad od više decenija...

Milan Dević još je predratni inženjer. Umirovljen je kao dio-telegrafista, a poslije rata dio je kao vratar i skladištar. Prvak na ratnim brodovima vrijeme prvog svjetskog rata jecao je na njega tako da se se nikada nije mogao odvojiti od onoga čime je bio okružen: svih uređaja telefonije i telegrafije, starih električnih uređaja, iz vremena velike tehničke revolucije.

Dević je plovio na glomaznim brodovima, torpiljerima i drugo brodovima. Još kao mladi ornar radio-telegrafista izrađivao je električne uređaje. Iz tog vremena i danas na njegovu oltu leži mali »primitivni« dektor.

Volja i ljubav prema ovoj rani tehnici nisu ga nikad se napustili. Kada pokazuje svoje radove, kojih je pun ovaj boratorij, u njegovu se glasu stieća još i danas volja i entuzijazam pronalazača — stručnjaka.

Vidjeli smo nekoliko modela strojeva za namatanje žice sa automatskim brojilima, električni uređaj za rasvjetu, grijanje i kuhanje, aparat za destilaciju benzina pomoću sunčane topline (praktički još u potpunosti ne ispitan), nekoliko primjeraka električnih upaljača za cigarete, sigurno jedinstvenih u svijetu. Na jednom mjestu potkrovlja, inače punog žica, sklopki, žarulja, otpornika, pričvršćen je stroj koji podsjeća na običan elektromotor starog tipa. No, to je originalni model Teslina »rotacionog iskrišta«. Dević ga je izradio sam. To je, prema njegovim riječima, »duša radio-telegrafije«, iz koje se razvilo sve ono što imamo danas na tom polju.

Iz jedne kutije izvadio je estetski izrađen muzički instrument — citru. Postavio je na svoj stol, da pritegne i »uštima« neke žice.

Jedan veliki predmet bio je

pokriven guminiranim platnom. Prema grubim okvirima moglo bi se zaključiti da se radi o nekom slagarskom stroju — lino-tipu.

Dok je skidao pokrivač, vidjelo se da mu je ova »mašina« naročito poslastica.

I zaista, pred nama je iskrasao komplicirani električni uređaj — model brodske radio-stanice iz 1915. godine.

Na bijeloj uokvirenoj etiketi, pričvršćen na imitaciji optate brodske kabine, stoji napisano: »Ovaj model brodske radio-stanice iz 1915. godine tipa ZIVT (znanje, ideja, volja i trud) zamješljen, konstruiran i izrađen između 1961. i 1965. godine po DEVIĆ MOK. Radoslava Milana radio-telegrafisti iz klase 1911—1912. radio-telegrafске škole u Puli.«

Originalno tipkalo (»taster«) iz toga vremena Dević je izradio na sječanju na onaj kojim je na brodu rukovao prije gotovo 50 godina.

Radio-stanica je gotovo potpuno kompletirana. Na njoj je i originalna brodska lampa od prije 80 godina i jedan stari

ventilator s elektromotorom čije su četkice napravljene od presovane bakrene žice.

Sve što smo vidjeli izrađeno je minuciozno, pedantno, ne bez smisla za estetiku.

Koliko je vremena i sredstva utrošeno za sve ovo? — pitali smo se. Zašto je ovaj uložio toliko godina truda, kad su ove »muzejske stvari« još i danas zatvorene u jednom potkrovlju i kad za njih i rijetko da netko zna?

»Ne radim za drugoga, radim za sebe« — bio je odgovor Milana Devića na te naše misli. »Utrošeno vrijeme nije gubitak ako se rezultat rada vidi. Mnogo sam žrtvovala za ovo što vidite, bez pomoći s bilo koje strane. Ipak, želio bih nekoga da zainteresiram za sve ovo. Ako ništa drugo, ovo su vrijedni muzejski eksponati, sigurno rijetki u zemlji.«

Pokazao nam je još mnogo predmeta, mnogo dohvitito izrađenih naprava. Uvijek je govorio: »Vidite, ovo je naročito interesantno...« Malo pognut (valjda i zato što se potkrovljem mora hodati pognuto i saginjati se kroz nekoliko niskih vrata) vodio nas je od predmeta do predmeta i objašnjavao. Njegov glas bio pomalo isprekidan, reklo bi se čak tronut, uzbuđen.

»Dolazili su i drugi ovamo« — pričao je usput — »klimali glavama, odobravali, interesirali se i — zabavljali. A ja sam radio dalje...«

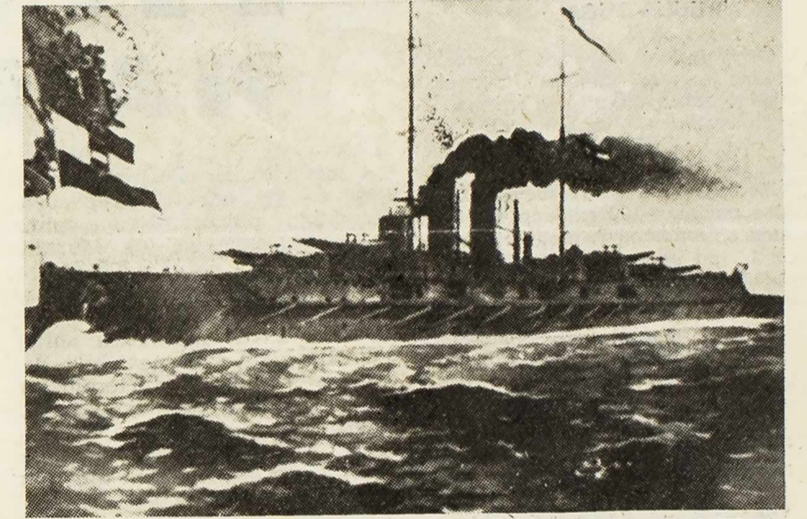
Ovdje život ne teče brzo, naprotiv, kao da se vrijeme zastavilo prije 50 godina. To je, istina, samo rezultat vizuelnog utiska. Jer, ovdje se uvijek radi. Polagaao, ali jednako uporno, daleko od svijeta, onako kako su to radili mnogi izumitelji i ostajali-nepoznati.

Tko da se zainteresira za ove stvari kad je oko nas sve zabuktalo i kad jedva sami dostizemo svoj ritam?!

Pogledamo, zadivimo se i — slegnemo ramenima! Ima kaže-mo, i važnijih stvari. Bez sumnje. Ali i ovaj rad zaslužuje pažnju. Kakvu? Sve ovo treba da se vidi na da se zaključi.

A Milan Dević — 72-godišnji nenzioner — uvijek iznova sie-da za svoju radio-stanicu i uzima svoje tipkalo kao u mladim danima. Kao radio-telegrafista klase 1911-1912...

Tekst i snimci: J. Čelar



USPJEH ZADRUGE U VODICAMA

Rekordan bruto - promet

Poljoprivredna zadruga iz Vodica završila je poslovnu 1965. godinu velikim uspjehom. Ostvarila je rekordni bruto-promet od jedne milijarde i sto milijuna starih dinara, što je od planiranog za četavih 260 milijuna. Prošle godine proslavljena je 10-godišnjica osnutka zadruge, početak je bio skroman. Zadruga je otkupljivala poljoprivredne proizvode i preko svojih prodavaonica snabdijevala mještane rodbom za njihove svakodnevne potrebe.

Razvikurom turizma u mjestu, adruzi se otvaraju nove perspektive. Zato je ona proširila svoje poslovanje na trgovinu, a eko vrijeme, dok je turizam bio još u povojima, bavila se u oštećenom djelatnošću.

Zadnjih godina poljoprivredna zadruga se orijentira sve više prema trgovini. Izgrađena je suremeno uređena robna kuća i tvoreno više prodavaonica. Polignuta je moderna pekara i slaonica. U ovoj godini planiran je bruto-promet od milijardu i edam stotina milijuna dinara.

Planirana je u ovoj godini i izgradnja garaže i skladišta građevnog materijala, suvremene prodavaonice tehničke robe, koja će se izgraditi u blizini autobusne stanice, te dva kioska na plaži za prodaju osvežavajućih pića i voća. Osim toga, u Gačevcima će zadruga otvoriti novu prodavaonicu mješovite robe. Od turizma se očekuje prihod od 150 milijuna. Sredstva za ovaj plan osigurana su dijelom iz vlastitih prihoda, a dijelom iz kredita. Prošle godine u fondove je odvojeno 65 milijuna dinara.

Međutim, poljoprivredna zadruga nije zanemarila ni poljoprivrednu proizvodnju. Već je naručen suvremeni stroj za prerađivanje maslina iz Italije. Zadruga će nabaviti i traktor sa svim prključnim mašinama.

Ove godine zadruga će više raditi na razvijanju kooperativnih odnosa između individualnih

proizvođača i zadruge. Individualne proizvođače će zadruga snabdjeti dovoljnim količinama umjetnih gnojiva i sredstvima za zaštitu bilja. To će pridonijeti jačem unapređenju poljoprivredne proizvodnje koja zadnjih godina na ovom području stagnira. (JL)

Dokle tranzitni turizam

Iako statistički podaci govore o porastu turističkog prometa na području šibenske općine u prošloj godini, još uvijek ne možemo se oteti dojmu da je Šibenik prestao biti tranzitni turistički centar ovog dijela Dalmacije. Doduše, posljednjih nekoliko godina učinjeni su značajni napori i uložena stanovita sredstva u izgradnju turističkih objekata, hotela, restorana, kampova, parkirališta i turističkih naselja. Šibenske turističke organizacije su u tom smislu poduzele stanovite inicijative boreći se da goste što duže zadrže na svom području. Takvi napori učinjeni su naročito u komercijalnom turizmu.

Iz dosad raspoloživih podataka boravak domaćih turista, ne samo u Šibeniku već i u obližnjim mjestima, produžen je u odnosu na prijašnje godine za nekoliko dana. Prošlogodišnji boravak u jeku turističke sezone iznosio je više od deset dana, a u samom Šibeniku oko 12 dana. Dakle, u tom pravcu učinjen je stanovit napredak. Ali, kad je riječ o stranim turistima, onda je situacija sasvim drugačija. Koliko toliko ona je prilično dobra u Primoštenu, Vodicama, Murteru i Tjersnu, međutim sa boravkom takvih gostiju u Šibeniku ne možemo biti zadovoljni. Još uvijek, mada je Jadranska turistička cesta prolazila godinama kroz sam grad, strani turisti nisu pokazivali odviše interesa da se u njemu duže zadrže. Jednostavno su, a to se odnosi za najveći broj, nakon prelaska trajektom produžili u pravcu Zadra ili Splita. To su pretežno, bili motorizirani gosti kojih je dnevno prolazilo i do četiri tisuće. Istina, neki su se od njih zaustavili i dan-dva ostali u šibenskim hotelima, auto-kampu na Martinskoj ili u turističkom naselju na kupalištu Jadrija. Njihov boravak od tri do četiri dana je odviše malen, a posebno u odnosu na druge turističke centre u Dalmaciji. Stoga je na odgovarajućim turističkim organizacijama i društvima da u ovoj godini, kad nastupi glavna turistička sezona, porade više nego dosad na dužem zadržavanju gostiju u Šibeniku i okolici. (i)

100-godišnjica pošte

Ove će godine pošta u Vodicama svečano proslaviti 100-godišnjicu osnutka. Svečana proslava bit će obilježena puštanjem u promet automatske telefonske centrale i preseljenjem poštanskog ureda u nove prostorije, jer dosadašnje prostorije nisu mogle zadovoljiti sve veće potrebe mještana, a osobito za vrijeme sezone, kada se u Vodicama znalo naći i do pet tisuća turista.

Ovih dana konačno su u Zadrugu domu osigurane prostorije za smještaj centrale i poštanskog ureda. Naime, centrala stoji zapakirana u sanducima već gotovo godinu dana, jer se u Vodicama nisu mogle naći prikladne prostorije. Sada je i taj problem uspješno riješen i montaža centrale započet će čim Poljoprivredna zadruga preseli svoju prodavaonicu prehrambenih artikala u druge prostorije.

Sredstva u iznosu od 10 milijuna starih dinara osiguralo je

poduzeće PTT saobraćaja iz Šibenika.

Očekuje se da će do iduće turističke sezone automatska telefonska centrala biti puštena u promet i da će poštanski ured preseliti u nove prostorije. (JL)

U AUTOMATSKI MEĐUMJESNJI SAOBRACAJ UKLJUČUJE SE I PTT DRNIS

Početkom idućeg mjeseca bit će i pošta u Drnišu uključena u automatski međumjesni saobraćaj u SR Hrvatskoj. Opremu i potrebne dijelove nabavilo je poduzeće PTT saobraćaja u Šibeniku, a montaža, koja se simultano vrši u Drnišu i Šibeniku, nalazi se u završnoj fazi.

Novi uređaji omogućit će pretplatnicima iz Drniša da bez posredništva telefonistice na centrali biraju sve pretplatnika iz mjesta koja su već uključena u automatski međumjesni saobraćaj. (c)

KNINSKA KRONIKA

INŽ. Z. RAŠETA — DOKTOR TEHNIČKIH NAUKA

Mašinski inženjer Zdravko Rašeta, direktor Tvornice vijaka u Kninu, uspješno je obranio svoju radnju na Mašinskom fakultetu Beogradskog univerziteta i tako stekao naslov doktora tehničkih nauka.

Naslov radnje: »Problem daljnjeg povišenja mehaničkih svojstava vijaka proizvedenih hladnim postupkom u velikoserijskoj produkciji«.

Materija koju je u svojoj doktorskoj disertaciji obradio inž. Rašeta vrijedan je naučni doprinos taj tehničkoj oblasti.

Za vijak iz radnje inž. Rašete osnovne mehaničke probe i ispitivanja vršena su u Tvornici vijaka, dinamička ispitivanja u mehaničkom laboratoriju Tvornice automobila Maribor, a metalografski snimci obavljani su u laboratoriju tvornice lakih metala »Boris Kidrič« u Razinama.

IZLOŽBA JUGOSLAVENSKI ZBIEG U EL SHATTU

U suradnji Muzeja-revolucije naroda Hrvatske u Zagrebu i Doma JNA u Kninu priređena je u domskim prostorijama izložba o Jugoslavenskom zbjegu u El Shattu. Za vrijeme višednevnog trajanja izložbe zapazena je posjeta građana Knina, školske omladine i pripadnika JNA.

ŠKOLSKA KUHINJE U SELIMA BUKOVICE

U organizaciji Općinskog odbora Crvenog križa i uprava škola, na području kninske općine formirano je osam mliječnih kuhinja koje Crveni križ opskrbljuje mlijekom u prahu, brašnom i drugim potrebnim artiklima. Topli obrok dobivaju djeca u Biovičnu Selu, Erveniku, Kolašcu,

Nuniću, Prkljama, Varivodama, Mokrom Polju i Radučiću.

STRIJELCI DOBILI DRUŠTVENE PROSTORIJE

Savez streljačkih organizacija općine Knin uređio je nedavno društvene

prostorijsku u kojoj postoji streljiste za gađanje zračnom puškom. Članovi streljačkih organizacija u Kninu imaju sada pogodno mjesto za sastajanje i vježbanje u gađanju. Prošle subote u društvenoj prostoriji strijelaca održana je zabavna priredba omladine s plesom.

Bolje od očekivanog

Nastavak sa 1. strane.

Konačno, ne smije se izgubiti iz vida da je naša škola rasadnik budućih muzičara i, još više, mjesto na kojem se počinju regrutirati buduća »t i l n i« s o sjetioći muzičkih priredaba. A da je takvih sada malo u Šibeniku, ne treba posebno govoriti i nekoga u to uvjeravati — ako je bar jednom prisustvovao ozbiljnoj muzičkoj priredbi upričenoj u našem stoljetnom gradu. E, pa sad kako bude.

OSIPANJE JE POČELO.

Kakvo je stanje u Dječjem vrtiću? Da bismo se obavijestili, daćemo riječ upravitelju te institucije, drugarici LIDUNKI RAĐIĆ: »Prije svega, moram vam saopćiti da smo bili veoma zabrinuti, ali i to da nam u posljednje vrijeme stižu bolje, ohrabrujuće vijesti. Inače, iz poznatih razloga bili smo prisiljeni da povećamo plaćanje naših usluga, i to se osjetilo, ali o tome ćemo kasnije govoriti.

Uglavnom, poverili smo cijenu našim uslugama za 100 po-

sto. Ako roditelji hoće da im dijete boravi u jednom od osam naših vrtića do jedan sat poslije podne, od 1. siječnja plaćaju 3000 dinara, do dva sata poslije podne 3.400 dinara, a do 16 sati boravak sa ishranom stoji sada 8.500 dinara. Za većinu roditelja djece taj je izdatak velik. No, izgleda da ni ostale pristojbe nisu male. Na takav zaključak navodi nas ovaženje da se smanjuje broj djece u Dječjem obdaništu onih roditelja koji imaju niska primanja. To, naravno, narušava i socijalnu strukturu korisnika Dječjeg odbaništa — upravo suprotno onome za čim težimo.

Naravno, zbog poskupljenja usluga bilo je i negodovanja roditelja, u prvom redu onih čija su primanja niska, a takvih je, na žalost, velik broj. Sva je sreća međutim, u tome da su nadležni shvatili situaciju u kojoj bi se mogao naći Dječji vrtić i probleme koji bi iz toga mogli proistaci, pa se radi na iznalaženju sredstava za normalan i nesmetan rad naše ustanove. (DB)

GODIŠNJA SKUPŠTINA NOGOMETNOG KLUBA »ŠIBENIK«**14 MILIJUNA DUGA**

Prošlih dana održana je godišnja skupština nogometnog kluba »Šibenik« na kojoj su sumirani prošlogodišnji rezultati kluba. Skupštini je, pored velikog broja prijatelja, prisustvovao i predstavnik Nogometnog saveza Hrvatske i član Dalmatinske nogometne zone drug Hrvoje Zelić, te tajnik Saveza za fizičku kulturu Općine Ante Bukić i tajnik Nogometnog podsaveza Šibenik Boško Karadžole. Nakon dugotrajne diskusije izabran je novi Upravni odbor od 23 člana. Za predsjednika je izabran drag Nikica Zaninović.

USPJESI DOBRI — BLAGAJNA PRAZNA

Prošlogodišnja sezona za nogometaše Šibenika bila je jedna od najuspješnijih godina od kako se takmiče u Drujoj ligi. Na kraju sezone 1964. i 1965. godine »Šibenik« je zauzeo četvrto mjesto. Završetak tog prvenstva i početak priprema za novo prvenstvo donio je velike teškoće upravi kluba. Prva momčad ostala je bez trenera, a klubska blagajna je ispraznjena do posljednjeg dinara i dotadašnji predsjednik dr Marko Konjevoda je dao ostavku.

Mnogi su se pitali hoće li »Šibenik« pod takvim uvjetima i bez kormilara započeti novo prvenstvo. Nekoliko dana prije samog početka za trenera je angažiran bivši igrač »Šibenika« Zvonko Tedling i pod njegovim vodstvom ekipa se počela spremati za nove okršaje. Prvi nastup donio je i prvo razočarenje ljubiteljima »Šibenika«, koji je sa 4:0 poražen u Kaknju.

Financijska situacija sve se više zaoštravala i tek dolaskom Drage Putnikovića na mjesto predsjednika ta se situacija počela rješavati i ekipa je, jasno, počela još bolje igrati, tako da na osam utakmica »Šibenik« nije znao što je poraz. Kraj prvenstva dočekan je s velikim komentarima o tome jesu li igrači »Šibenika« propustili divnu priliku da se plasiraju na čelo tablice, jer su na svom terenu izgubili od glavnog konkurenta »Borova«. Zauzeto četvrto mjesto sa 21 bodom velika je garancija da se »Šibenik« u nastavku bori za još veći plasman.

14 MILIJUNA DUGA

Osim uspjeha nogometaša, prošla godina je upravi »Šibenika« donijela i jedno zaista teško pitanje, koje će se u narednom takmičenju teško moći riješiti. Rashodi nad prihodima veći su za više od 14 milijuna dinara. Prihodi su dobiveni ovako: od Skupštine općine — 20 milijuna, od reklama na stadionu 7, prodaje ulaznica 4 i od izvanredne pomoći nekih radnih organizacija i građana 5, milijuna starih dinara.



Zvonko Tedling

Mnogi diskutanti su ukazali na činjenicu da bi naša privreda trebala preuzeti na sebe kvalitetan sport u našem gradu, pa i nogometni klub. Prema tome, u slijedećem prvenstvu treba se više orijentirati na traženje sredstava od radnih organizacija.

Za potrebe održavanja »Šibenika« u Drujoj ligi potrebno je nešto oko 48 milijuna starih dinara.

OD SRIJEDE DO SRIJEDE**KINEMATOGRAFI**

»TESLA«: Talijanski film — INVAZIJE VICINGA — (19. do 21. I)
Njemački film — BANDA UŽASA — (22—24. I)

»ŠIBENIK«: premijera talijanskog filma — HERKUL OSVAJA ATLANTIDU — (do 24. I)

Premijera njemačkog filma — do 24. I)

VIŠE PRAŽNE POSVETITI MLADIM IGRACIMA

U jednom dijelu izvještaja i u diskusiji ukazano je na neke slabosti koje su se u posljednje dvije godine pojavile oko uzdizanja mladih igrača. Najzapaženija diskusija bila je trenera Tedlinga, koji je među ostalim rekao: »Više se pažnje posvećivalo »uvoznim« igračima, koji ni izdaleka nisu bili ono što su bili naši juniori, a za koje smo mi dosta utrošili, a danas oni nose slavu drugih klubova, klubova koji su znali iskoristiti njihove kvalitete. Nepravilno je bilo što se i nogometna škola rasformirala, jer smo od nje već danas mogli imati velike koristi.«

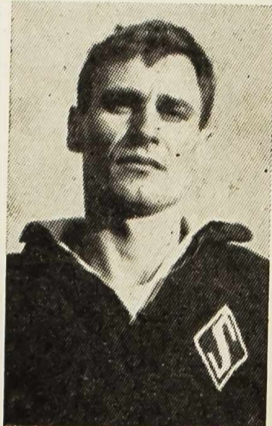
O još nekim problemima oko uzdizanja mladih igrača govorio je njihov poznati učitelj Stojan Mileta, koji je iznio jedan interesantan primjer o tome kako se u klubu vodi računa o mladim igračima. Zbog toga što nije potpisao ugovor, mladi igrač nije od kluba dobio ni dinara, iako je on odigrao više utakmica u jesenskom dijelu takmičenja. To se, naime, radi o omladinskom reprezentativcu Bakmazu. Dugovanje kluba tom mladiću iznosi više od 300.000 starih dinara.

STOŠIĆ ODIGRAO NAJVIŠE UTAKMICA

U prošlom prvenstvu najviše utakmica odigrao je kapetan momčadi i jedan od najstarijih igrača Petar Stošić. Za njim slijede Orošnjak, Miljević, Marenci, Marinić i Relić.

OROSNJAK NAJBOLJI STRIJELAC

Velibor Orošnjak je sa 37 pogodaka najuspješniji strijelac »Šibenika« u prošloj godini. Poslije Orošnjaka plasirao se Staničić koji je mogao postići i više golova, jer je znao upropasti situaciju iz neposredne blizine. Na treće mjesto plasirao se Relić, koji je u prošloj godini bio jedan od najboljih navalnih igrača »Šibenika«.



Velimir Orošnjak

ODLIČAN USPJEH JUNIORA

Prošlogodišnje juniorsko prvenstvo Hrvatske donijelo je juniorima »Šibenika« još jedan veliki uspjeh. Osvojili su drugo mjesto iza juniora »Rudara« iz Labina, a da im sportska sreća nije okrenula leđa — mogli su biti i prvaci. Osim toga, juniori su bili i pobjednici omladinskog kupa na području Dalmacije i Like. Najbolji juniori u prošloj godini bili su: Bakmaz, Stošić, Superba, Lovrić i Lakoš.

O ČEMU SE NIJE GOVORILO:

Već nekoliko puta smo pisali o svlačionicama »Šibenika«, koje je do početka jesenskog dijela prošle godine trebalo napraviti. Međutim, one ni do danas nisu napravljene. O tom i još nekim problemima na godišnjoj skupštini nije bilo ni riječi, a smatramo da je to isto onoliko važno koliko je i pitanje financiranja i brige o mladima igračima. Jer, se danas ne može normalan rad odvijati ondje gdje se ne može svući i okupati. Osim toga, na skupštini se nije potaklo i pitanje postavljanja telefona na stadionu, a nije bilo ni govora o stalnom mjestu za sportske izvjestioce koji prilikom svake utakmice moraju doživljavati neugodne prilike s redarima. Jednom upravu donese odluku da izvjestioce stoji u igralištu, za to mjesto utroše i izvjesna sredstva, a drugom prilikom se donese odluka da je izvjestioce mjesto u gledalištu, među gledaocima.

Čini se da je na skupštini i o tome trebalo govoriti! (DK)

»HAJDUK« NA MURTERU

U nedjelju 23. siječnja u Murteru će se održati osnivačka skupština povjereništva splitskog »Hajduka« za otok Murter. Tom prilikom će oko 300 omladinaca i odraslih iz Murtera, Betine, Tijesna i Jezera dobiti člansku kartu i značku »bijelih«. Da bi ta svečanost bila što veća i potpunija, Murterani su zamolili upravu splitskog prvotimca da uputi svog predstavništva, te Peru Nadovezu i Vinka Kucija, na osnivačku skupštinu povjereništva »Hajduka« za otok Murter.

Istog dana — 23. siječnja — poslije podne će ekipa Murtera odigrati prijateljsku nogometnu utakmicu protiv momčadi iz Betine ili Tijesna, a navečer će u dvorani kina »Kornat« biti priredena zabava pod nazivom »bijela noć«.

Odbor za organizaciju Murterskih sportskih igara odlučio je da pokrovitelj ovogodišnjih IX murterskih ljetnih sportskih igara bude splitski »Hajduk«. U

tom smislu je već upućen dopis upravi prvotimca iz Splitske. Murterani sada s nestrpljenjem očekuju odgovor.

Ovogodišnje Murterske ljetne sportske igre počet će 15. srpnja, a bit će završene mjesec dana kasnije. Smatra se da će na toj jedinstvenoj sportskoj manifestaciji nastupiti oko 600 sportaša — amatera iz Murtera, okolnih mjesta i gradova, te gradova iz unutrašnjosti.

O. J.

Tko griješi, taj i plaća

U zadnje vrijeme uočeno je da individualni proizvođači malih vina kupuju veće količine šećera. Po svoj prilici radi se o osobama koje proizvode »šećeranska vina«. Tu rabotu zapali su i drugovi iz Tržne inspekcije pa su protiv nekoliko osoba podnijeli prijave suda za prekršaje. Tako je utvrđeno da je Jovo Kraljević iz Vodica kupio 850 kilograma šećera, pa je kažnjen sa 60 tisuća dinara, dok je Benjamin Birin, također iz Vodica, kažnjen sa 100 tisuća dinara, a kupio je 1650 kilograma šećera. Nadalje, Šime Milin iz Jezera kupio je 300 kilograma šećera, a sudac za prekršaje ga je kaznio sa 15 tisuća dinara. Milivoj Pečanica — Franin kupio je 300 kilograma šećera, a kažnjen je sa 20 tisuća dinara.

Mladen Gović i Marinko Burazer iz Jadrtova zatečeni su u

Morinskom zalivu da obavljaju mrežama ribolov, iako je posebnom naredbom Skupštine općine Šibenik Morinski zaliv proglašen ribolovnim rezervatom. Zbog toga prijestupa M. Gović i M. Burazer kažnjeni su sa po 15.000 dinara.

Pristojnost je vrlina ljudi u međusobnom ophođenju. Međutim, ne biva uvijek tako. Potvrđuje nam to i slučaj što se dogodio ovih dana. Naime, Ante Kranjac iz Vodica neprišteno se ponašao prema Filipu Čoriću, izvršivši nad njim nezgodoljen lični pretres. Zbog ogačina Ante Kranjac je odgovarao pred sudom za prekršaje koji ga je kaznio sa 8000 dinara.

Ante Curović iz Brodarice »pojvio« se ovih dana pred sudom za prekršaje. Pred tom službenom osobom odgovarao

je zbog toga što je na Morinskom mostu pucao iz zračne puške u pravcu parkiranih automobila i željeznih dijelova mosta. Ta »igra« nije ostala neprimijećena. Curović je prijavljen sudu za prekršaje, koji ga je nakon saslušanja kaznio sa 10.000 dinara.

Da bi se vadio pijesak iz mora, potrebna je uredno izdana dozvola od nadležnog organa. Neki, međutim, za to ne mare i pijesak vade s morskog dna kada im se sviđa. A to je prekršaj. Toga, bar tako izgleda, nije bilo svjesno nekoliko osoba iz Jezera, koje su vadile pijesak bez dozvole. Zbog toga je protiv njih podnesena prijava sudu za prekršaje, kojih ih je kaznio sa po 10.000 dinara.

i Anica Tomasović i Ante Grgas-Svirac i Anka Aleksa.

MALI OGLASNIK**OSIGURAVAJUĆI ZAVOD ŠIBENIK
TRAŽI**

Povjerenika za obavljanje poslova osiguranja na privatnom sektoru u gradu Šibeniku.

Zainteresirani se mogu javiti ovom zavodu svakog dana od 7 do 14 sati.

Prodaje se dvosobni komforni stan u Šibeniku. Odmah useljit. Za informacije obratiti se: Dujo Bralić Ul. Narod. heroja I. Lole Ribara br. 4.

**Skupština drniškog zonaša**

„Došk“ u svjetlu i sjeni

Brojni prijatelji nogometnog kluba »DOSK« sastali su se prošle srijede na dvadesetu po redu godišnju skupštinu svoga ljubimca. Na skupštini je konstatirano da je u 1965. godini »DOSK« blistao punim sjajem, a zatim su klub prekrili sivi oblaci stagnacije i opadanja.

Takmičarsku 1964-65. godinu drniška je ekipa završila plasiravši se na zavidno 5. mjesto, a bez daljnog je bila najuspješnija momčad završnice, u kojoj nije pretrpjela ni jedan poraz. Po završenom prvenstvu klub su napustila 4 najkvalitetnija igrača: Ille, Vuković i Živković su prešli u »Zadar«, a Braica je otišao u »Zmaj«. Isto toliko i grača otišlo je u JNA.

Učaklo oslabljen, »DOSK« je počeo prvi dio prvenstva u takmičarskoj 1965-66. godini. Osnovne radove »DOSK-a« popunili su mladi igrači, a pristupila su mu i tri igrača iz siveričkog »Rudara« — A. i Z. Tomić i I. Ramljak. No, još uvijek na listi registriranih doškovaca bilo je samo 15 igrača. Sve je to uvjetovalo slab start u jesenskom dijelu prvenstva, koje je »DOSK« završio plasiravši se, za njega i njegove mogućnosti preskromno, tek na 9. mjesto, skupivši samo 13 bodova. Pored

objektivnih poteškoća, neborbenost i zalaganje igrača jedan su od uzroka neuspjeha, jer gubili su se bodovi i pred svojim gledaocima od znatno slabijih i nerutiniranih ekipa, a poraz od autsajdera »Jadrana« iz Ploča, koji je od »DOSK-a« jedino uknjižio dva boda, ne može se ničim opravdati.

»DOSK« nema podmlatka, a to je pored tri škole drugog stupnja u Drnišu zaista teško pravdati. Financijska i ostala sredstva su minimalna i njima se jedva pokrivaju rashodi u takmičenju prvotimaca, ali škole bi mogle priteći u pomoć.

Ovo što na sportskom polju nisu uspjeli igrači, uspjela je vrijedna i požrtvovana uprava: oni su ozelenjeli teren i zamijenili stare vratnice. Jedinu im je pomoć pružila »Dalmacija-plastika«. Stoga je i razumljivo da su u novu i smanjenu po broju upravu ponovo ušli najagilniji — Miljenko Samarđžija, Stanko Petranović i Kažimir Aralica. Usprkos svim nasljednim slabostima, materijalnim poteškoćama, prijatelji kluba se nadaju, u to su i uvjereni, da će prolijetni dio takmičenja biti bolji i uspješniji. (c)

»DINAMO« NAPOKON U ŠIBENIKU

Odbor za proslavu 900-godišnjice spomena Šibenika početkom ožujka mjeseca organizira prijateljsku nogometnu utakmicu između domaćeg »Šibenika« i zagrebačkog »Dinama«, kojemu je ovo drugo gostovanje u Šibeniku.

Očekuje se da će oba tima na ovoj utakmici nastupiti u svojim najboljim sastavima. Osim toga, organizator je voljan da na toj utakmici, radi izjednačenosti ekipa, za ekipu »Šibenika« nastupe i njegovi bivši igrači koji danas igraju za neke klubove Prve savezne lige. Prema tome, možemo očekivati da će se u dresu »Šibenika«, poslije duže pauze, ponovo pojaviti: Nadoveza, Rora, Aralica, Zaja i Sangulin.

Već sada bi se mogao predvidjeti tim »Šibenika« koji bi se suprotstavio Zagrepčanima, a to je: Sirković, Marenci, Zaja, Žepina, Sangulin, Miljević, Orošnjak, (Bakmaz), Relić, Nadoveza, Aralica i Rora. (DK)

BAKMMAZ U MAKARSKOJ

Mladi igrač »Šibenika« Branko Bakmaz otputovao je u nedjelju na 15-dnevne pripreme omladinske nogometne reprezentacije Jugoslavije, koje su u ponedjeljak započele u sportskom centru u Makarskoj. Osim Bakmaza, s područja Dalmacije na tim pripremama nalaze se i Bonacić, i Hozo iz splitskog »Hajduka«. Kako smo doznali, 20 najboljih omladinaca s tih priprema bit će određeno za konačni sastav omladinske reprezentacije, koja će početkom srpnja učestvovati na omladinskom turniru UEFA. Hoće li među njima biti i Bakmaz, to ovisi od njega, jer on svojim kvalitetama to zaslučuje. (DK)

SAOBRAČAJNE VEZE**VLAKOVI**

Za Zagreb u 9.55, 19.15 (preko Like) i 22.35 sati (preko Bihaća).

Za Beograd u 19.15 sati.

Za Split u 3.03, 6.56 i 14.40 sati.

AUTOBUSI

Za Zagreb u 19 i 20 sati.

Za Rijeku u 4, 8.45, 9.15, 10.50, 11.45, 13, 14.35, 16.35, 19, 21.35, 22.30 i 23.35 sati.

Za Dubrovnik u 5.30, 8.30, 10, 11, 12 i 23.15 sati.

Izdaje i štampa: Novinsko-izdavačko poduzeće »Štampa« Šibenik

Direktor: MIRKO KNEZEVIĆ
List uređuje redakcijski kolegij - Glavni i odgovorni urednik — JOSIP GRBELJA —
Uredništvo: Šibenik — Ulica Petra Grubišića 3 — Telefon uredništva 25-62 — Rukopisi se ne vraćaju.

— Mjesečna pretplata za SFRJ 200 (2) dinara, za inozemstvo 400 (4) dinara — Tekući račun: Komunaln. banka Šibenik 346-1-8 — Telefon štampari je 22-28 i 29-53.